

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ :
ΑΡΙΣΤ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ (γεωπόνος)

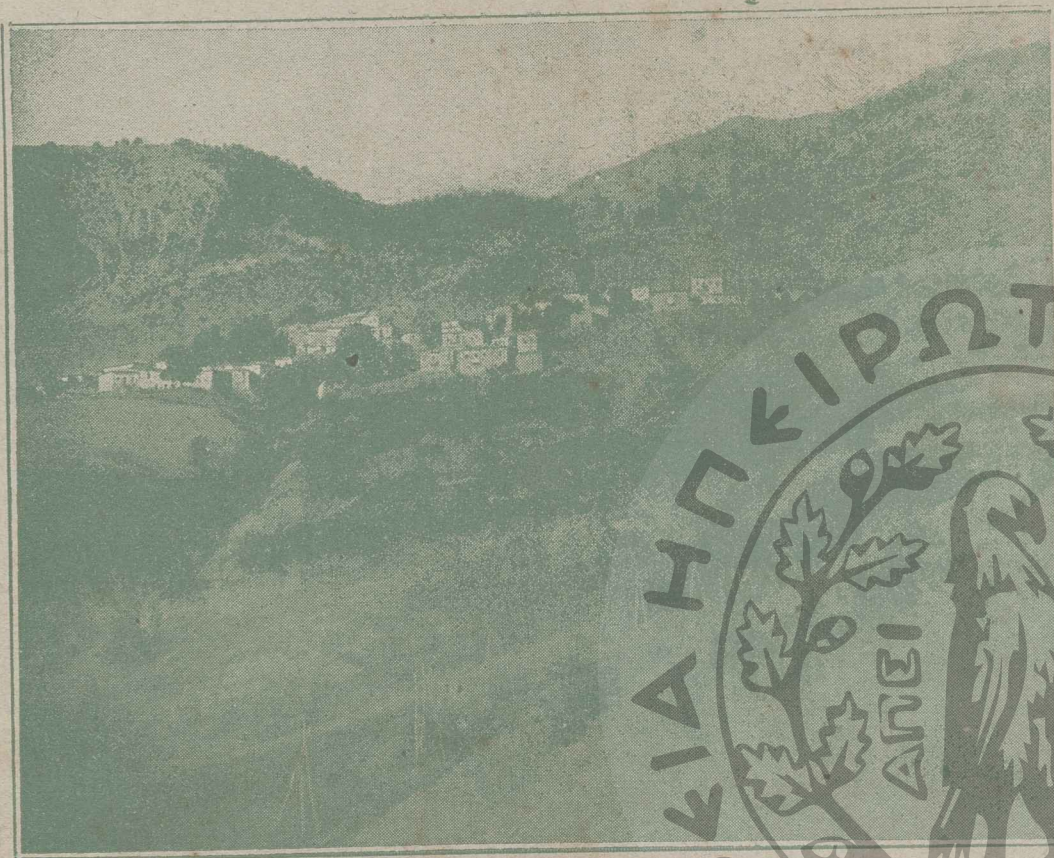
ΕΤΟΣ ΙΣΤΟΝ — ΑΡΙΘ. 167

Μάρτιος — 1926

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

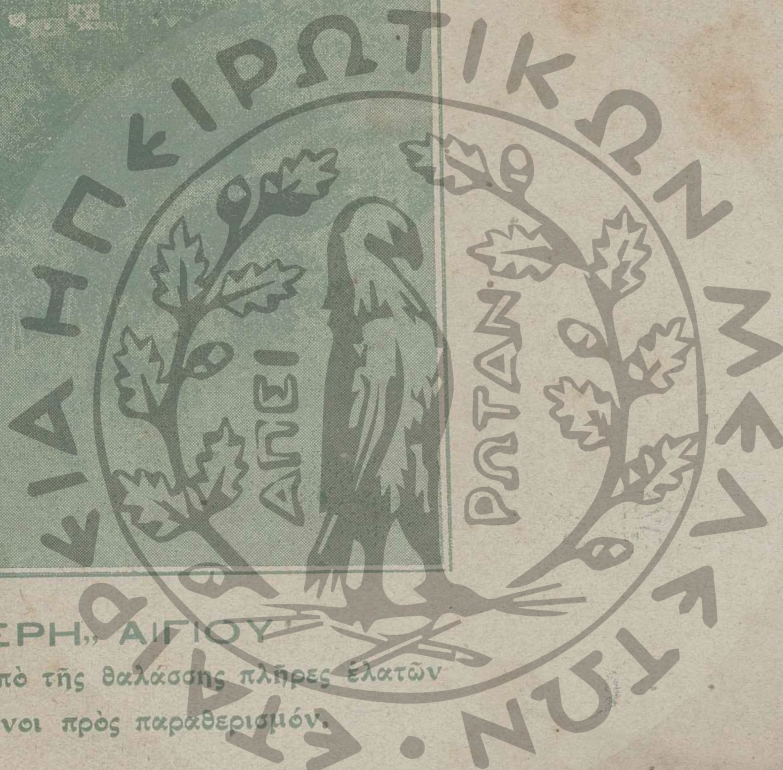
Ἡ ἀναγέννησις τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργίας. — Ἐπιδράσεις τοῦ θειικοῦ οἰδήρου ἐπὶ τῶν ἐξησθε-
νημένων ἀμπελῶν καὶ δένδρων. — Γερμανοὶ σπουδασταὶ ἐν Ἑλλάδι. — Ἡ λιπανσις τῆς ἐλαίας
ἐν Γαλλίᾳ. — Τὰ καπνὰ ἐν Αἰγύπτῳ. — Οἱ γεωργικοὶ Συνεταιρισμοὶ καὶ ἡ γεωργικὴ πρόοδος. —
Ἡ παγκόσμιος παραγωγὴ τοῦ σίτου κατὰ τὸ 1925. — Ποικίλα. — Τὰ χημικὰ λιπάσματα
εἰς τὰς Ἠνωμένας Π. Β. Ἀμερικῆς. — Ἀλληλογραφία.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟΠΕΙΑ

ΧΩΡΙΟΝ "ΠΤΕΡΗ", ΑΙΓΙΟΥ

ἐπὶ τοῦ ὄρους Κλωκοῦ ὕψος 1100 μέτρων ἀπὸ τῆς θαλάσσης πλήρες ἐλατῶν
καὶ ἐνθα καταφεύγουσι πλείστοι ξένοι πρὸς παραθερισμόν.

Τηλ. Διεύθ. «ΤΕΧΝΙΚ»

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1899

Αριθ. Τηλ. 1-26

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥ & ΣΙΑ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ
54 — ΑΘΗΝΑΙ ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — 54

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΣ ΚΑΤΗΡΤΙΣΜΕΝΟΝ

ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΝ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ

Έργαστάσιον διὰ πᾶσαν βιομηχανίαν, Ἡλεκτρικῶν σταθμῶν κινήσεως καὶ φωτισμοῦ, Κινητήρων Δίζελ συνολικῆς ἀποδόσεως ἐγκατεστημένων 12.000 ἵππων, Ἀτμομηχανῶν, Ἀτμολεβήτων ἐγκατεστημένων συνολικῆς θερμοινομένης ἐπιφανείας 10.000 τετραγωνικῶν μέτρων, Παγοποιεῖων καὶ Ψυγείων συνολικῆς ἡμερησίας παραγωγῆς πάγου 100 τόννων, Κυλινδρομύλων, Οἰνοπνευματοποιεῖων, Ἐλαιοσυργείων, Σιδηροδρομικῶν Ὑλικῶν, Ἀντλιῶν, Θησαυροφυλακείων, ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΤΤΙΚΑ

Μ. Γ. ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ & ΣΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ : Πλατεία Ἀγ. Θεοδώρων ΑΘΗΝΑΙ

(Μέγαρον Ἑθνικῆς ἀριθ. 16—17—18)

ΠΡΟΜΗΘΕΥΕΙ τάχιστα παντὸς εἶδους
Γεωργικὰ μηχανήματα
τῶν μεγαλυτέρων Γερμανικῶν καὶ Αὐστριακῶν Ἑργαστασίων—

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ πᾶσαν γεωργικῆς φύσεως ἐγκατάστασιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεώτερων μεθόδων.—

Ο ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Εἰς τὸν ζητοῦντα πέμπεται ΔΩΡΕΑΝ

Διευθυντής : ΑΡΙΣΤ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ γεωπόνος

Γραφεῖα ἐν Ἀθήναις, ὁδὸς Σταδίου ἀριθ. 33.

Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τὴν 3 Μαρτίου 1926 ὑπεγράφη σύμβασις πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παραγωγῆς-χημικῶν λιπασμάτων καὶ χρησιμοποίησεως ὑπὸ τῆς γεωργίας, ἥτις θὰ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ Ἑλλ. ἔθνους

προκειμένης συμβάσεως, τὴν ὁποίαν πρέπει ν' ἀναγνώσωσιν ὅλοι ἀπολύτως οἱ Ἕλληνες, διότι ἡ σύμβασις αὕτη ἐνδιαφέρει ὅλους μας ἀνεξαιρέτως.

Ὅλοι οἱ Ἕλληνες ὀφείλομεν, ὅχι μόνον ἀπλῶς ν' ἀναγνώσωμεν, ἀλλ' ἐμβριθῶς νὰ μελετήσωμεν τὴν προκειμένην σύμβασιν, ὅπως καλῶς κατανοήσωμεν τὸ πνεῦμα τῆς, ὥστε ὅλοι μας νὰ συντρέξωμεν εἰς τὴν ὅσον τὸ δυνατόν ταχίστην καὶ τελειοτέραν ἐπιτυχίαν τῆς, διότι ἡ τοιαύτη ἐπιτυχία τῆς θὰ εἶναι εὐεργετική δι' ὅλους μας.

Ἡ δὲ ὅψιν μας σύμβασις, χωρὶς νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς κανένα ἀπολύτως ὀδισιαστικὴν τινα ὑποχρέωσιν, ἔχει ἀνάγκη τῆς υποστήριξεως τοῦ καθε Ἑλλήνος, κατὰ τὴν εἰδικότητα καὶ τὰ μέσα ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν.

Ἡ τοιαύτη ὑποστήριξις μας θὰ ἴσῃ εὐεργετική δι' ἓνα ἑκαστὸν ἡμῶν χωριστὰ καὶ εἰδικῶς δι' ὅλους μας, εἴτε ὡς μέλη ὀρισμένων περιφερειῶν, εἴτε ὡς μέλη ὀρισμένων κοινοτικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν τάξεων, εἴτε καὶ ὡς

μέλη ἐνὸς καὶ ἀδιασπῆτου ἔθνους.

Προτοῦ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῆς συμβάσεως, δημοσιεύσεις εἰς τὸ ἔπ' ἀριθ. 80 τεύχος Ἀπρ. τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 5 Μαρτίου 1926, ἀναγκαῖον θεωροῦμεν νὰ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ
ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Συνεργεῖον Νιτρικοῦ ὀξέως.

παραθέσωμεν δλόκληρον τὸ κείμενον αὐτῆς ὅπως ἕκαστος λάβῃ πλήρη γνῶσιν.

Η ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Περὶ κυρώσεως συμβάσεως πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παραγωγῆς χημικῶν λιπασμάτων καὶ χρησιμοποίησεως ὑπὸ τῆς Γεωργίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασί-
σμεν καὶ διατάσομεν.

Ἀρθρον μόνον.

Κυροῦται ἡ μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ἐκπροσωπου-
μένου ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ τῆς Γεωργίας, Ἐμπορίου καὶ Βιο-
μηχανίας Εὐαγγέλου Περιβολαροπούλου καὶ τῆς ἐν Ἀθήναις
ἐδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόν-
των καὶ Λιπασμάτων, ἐκπροσωπούμενης ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ
Διοικ. Συμβουλίου αὐτῆς Νικολ. Κανελλοπούλου καὶ τοῦ ἐντε-
ταλμένου Συμβούλου Γεωργίου Γρῶμαν συναφθεῖσα σύμβασις,
ἔχουσα οὕτω :

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

Πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παραγωγῆς Χημικῶν Λιπασμάτων καὶ
διευκόλυνσιν τῆς εὐρυτέρας χρησιμοποίησεως τούτων ὑπὸ τῆς
γεωργίας ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐξυτηρητέσεως τῶν γενικωτέρων συμ-
φερόντων τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τῆς αὐτορκειᾶς τῆς χώρας.

Μεταξὺ

Ἀφ' ἑνὸς τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας,
ἐκπροσωπούμενης ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ ἐπὶ τῆς Γεωργίας κλπ.
Εὐαγγ. Περιβολαροπούλου, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς ἐν Ἀθή-
ναις ἐδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Χημικῶν
προϊόντων καὶ Λιπασμάτων, ἐκπροσωπούμενης νομίμως ὑπὸ
τοῦ Νικολάου Κ. Κανελλοπούλου, Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ
αὐτῆς Συμβουλίου, καὶ Γεωργίου Γρῶμαν, ἐντεταλμένου Συμ-
βούλου αὐτῆς, ἀμφοτέρων κατοίκων Ἀθηνῶν, συνωμολογήθη-
σαν καὶ συνεφωνήθησαν τὰ ἐπόμενα :

Ἀρθρον 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν συμβαλλομένην διὰ τῆς παρούσης Ἀνώ-
νυμον Ἑλληνικὴν Ἑταιρίαν Χημικῶν προϊόντων καὶ Λιπασμά-
των, ὅπως συνάπῃ ὁμολογιούχα δάνεια ὑπὸ τὰς ἐπομένως πα-
ραγορηθεῖς καὶ ὑποχρεώσεις. Τὰ δάνεια ταῦτα ὑποβάλλονται εἰς
τὰ τέλη τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου ΑΧΚΕ* «περὶ τελῶν χαρτο-
σήμου».

Ἀρθρον 2.

Ἡ εἰρημένη Ἑταιρία ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως
τὰ δύο τρίτα τοῦλάχιστον τῶν συναπτομένων δανείων χρησιμο-
ποιῇ ἀποκλειστικῶς εἰς ἐπέκτασιν τῶν Βιομηχανικῶν ἐγκαταστά-
σεων αὐτῆς σχετιζομένων πρὸς τὴν παραγωγὴν λιπασμάτων.

Ἀρθρον 3.

Ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ
ἄρθρῳ καὶ τῷ ἐπομένῳ ἔκτω ὑποχρεώσεων τῆς Ἑταιρείας τὸ
Ἑλληνικὸν Δημοσίον ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως μέχρι
ἐξοφλήσεως τῶν ἐντὸς δωδεκαετίας ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς πα-
ρούσης συναφθεσομένων ὁμολογιούχων δανείων, φορολογῇ μόνον
πρὸς πέντε τοῖς ἑκατὸν (5 ο/ο) τὴν ἐκ τούτων πρόσθετον, ἀπαλ-
λασσομένην παντὸς ἄλλου φόρου δημοσίου, ἀπλοῦ ἢ συνθέτου,
δημοτικοῦ, ἢ ἄλλου τοπικοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος.

Ἀρθρον 4.

Εἰς τὴν Ἑταιρίαν παρέχεται τὸ δικαίωμα νὰ δέχεται κατα-
θέσεις ἐπὶ προθεσμίᾳ ἀπαλλασσομένης τῆς προσόδου τούτων, ἐπὶ
δεκαπέντε ἔτη ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῆς παρούσης, παντὸς φόρου
δημοσίου, ἀπλοῦ ἢ συνθέτου, ἢ οἰοῦνδήποτε ἄλλου δημοτικοῦ
ἢ τοπικοῦ, παρόντος ἢ μέλλοντος.

Ἀρθρον 5.

Τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένας καταθέσεις
ὀφρεῦται ἡ συμβαλλομένη Ἑταιρία νὰ διαθέτῃ ἐπὶ ἴσῳ μέσῳ
τόκῳ εἰς παροχὴν λιπασμάτων ἐπὶ πιστώσει καὶ προθεσμίᾳ καὶ
μέχρι τῆς συγκομιδῆς τῶν σχετικῶν γεωργικῶν προϊόντων. Τὰ
ἐπὶ τῆς συμβαλλομένης Ἑταιρείας χορηγούμενα δάνεια ὡς ἀντί-
τιμον λιπασμάτων πρὸς τοὺς γεωργοκτηματίας καὶ συνεταίρι-

μοὺς ἐν γένει, εἶναι δυνάμει τῆς παρούσης Συμβάσεως προνομι-
οῦχα, παρεχομένων εἰς τὴν συμβαλλομένην Ἑταιρίαν ἀπάντων
τῶν προνομίων καὶ δικαιωμάτων τοῦ Νόμου 2184 «περὶ γεωρ-
γικοῦ ἐνεχυρογράφου», τῆς Ἑταιρείας δικαιουμένης νὰ ζητῇ κατὰ
τὴν κρίσιν τῆς καὶ περαιτέρω ἐμπραγμάτων ἀσφαλείας. Ἡ ἀνά-
λογος πρὸς τὰς καταθέσεις διάθεσις λιπασμάτων ἐπὶ πιστώσει,
γίνεται κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἑταιρείας ἐξ ὑπαμοιβῆς εἰς τὰς καλ-
λεργητικὰς περιφερείας ὡς καὶ τὰ εἶδη καλλιεργείας.

Ἀρθρον 6.

Ἡ συμβαλλομένη Ἑταιρία ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν,
ὅπως ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς συνάψεως τοῦ πρώτου ὁμολογι-
οῦχου δανείου, ἰδρύσῃ, δαπάναις αὐτῆς, τρεῖς σταθμοὺς πειρα-
ματικῶν καὶ ὑποδείγματικῶν, ἀνὰ ἓνα ἐν Στερεῇ Ἑλλάδι, Πελο-
πονήσῳ καὶ Μακεδονίᾳ, θρόψεως καὶ ἐπιλογῆς σπόρων καὶ φυ-
τῶν. Ἡ ἔτησις δαπάνη τῆς Ἑταιρείας διὰ τούτῃς ἄνω τρεῖς σταθ-
μοὺς δοῖται συνολικῶς εἰς ἐξήκοντα χιλιάδας (60,000) μεταλλι-
κῶν δραχμῶν κατ' ἐλάχιστον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαρτίου 1926.

Οἱ συμβαλλόμενοι

Εὐαγγ. Περιβολαρόπουλος

Ν. Κανελλόπουλος

Γεώργ. Γρῶμαν

Εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Γεωργίας, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας Ὑ-
πουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος,
οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεώς της
εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Μαρτίου 1926

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας

ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Θ. Πάγκαλος

Τὰ Μέλη

Ι. Κούνδουρος, Ν. Μπότας, Β. Μάλιος, Ι. Γεηγο-
ράκης, Ε. Περιβολαρόπουλος, Κ. Νίδερ.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Ἡ μετὰ προσο-
χῆς ἀνέγνωσις τοῦ
ἀνωτέρω παρατιθε-
μένου κειμένου τῆς
ὑπ' ὄψιν μας συμβάσεως, μᾶς δεικνύει τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον
ἐκκρίσθησεν εἰς τὰς προθέσεις ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων.
Τὸ πνεῦμα τοῦτο τῆς συμβάσεως ἀνακεφαλαιοῦται συντομώ-
τατα εἰς τὰ ἀκόλουθα :

1ον) Ἀπαραίτητος ἀνάγκη ἡ Ἑλλάς νὰ γείνῃ αὐτάρκης δι'
ὅλα τὰ γεωργικὰ προϊόντα τῆς καὶ ἰδίως διὰ τὸν σίτον καὶ τὸ
κρέας καὶ ἄλλα κτηνοτροφικὰ προϊόντα.

2ον) Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῇ καὶ νὰ βασι-
σθῇ κυρίως ἐπὶ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, ἐνισχυομένου κυρίως
τοῦ γεωργοκτηματίου, ὥστε οὗτος μὲ τὰ σημερινὰ μέσα, τὰ ὁποῖα
διαθέτει, ὅχι μόνον νὰ διπλασιάσῃ τὴν παραγωγὴν του, ἀλλ' ἐ-
παισθητῶς νὰ ὑποβιβάσῃ καὶ τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς του.

Σήμερον μερικαὶ χιλιάδες (ἄνω τῶν 30.000) Ἑλλήνων γεωρ-
γοκτηματιῶν, κάλλιστα γνωρίζουσιν, ὅτι οἱ ἄνω δύο πόθοι μας
(lesiterata) πραγματοποιοῦνται διὰ τῆς χρήσεως τῶν Χημικῶν
λιπασμάτων.

Ἐρωτᾶται διατὶ σήμερον μόνον 30.0 0 Ἑλλήνες γεωργοκτη-
ματία χρησιμοποιοῦν Χημικὰ λιπάσματα καὶ δὲν τὰ μεταχειρί-
ζονται αἱ ὑπόλοιποι 500.000 ἢ 600.000 γεωργικαὶ οἰκογένειαι ;

3ον) Οἱ ὑπογράψαντες τὴν ἀπὸ 5 Μαρτίου 1926 σύμβασιν
καλῶς ἀντελήφθησαν ὅτι διὰ νὰ ἐπιτευχθῶσι τὰ ὑπ' ἄρθρ. 1 καὶ
2 desiderata ἀπαραίτητον εἶναι : καὶ εἰς τὸ ἐσχάτον χωρίον
τῆς Πατρίδος μας νὰ προπαγανδισθῇ ἡ ὠφελιμότης τῶν
Χημικῶν λιπασμάτων καὶ νὰ διδασχθῇ ἡ ὀρθεὶς χρήσις
αὐτῶν.

Μακρὰ θετική πείρα ἀπέδειξεν, ὅτι τὴν προπαγάνδαν ταύτην
καὶ τὴν σχετικὴν διδασκαλίαν, ἀποτελεσματικώτατα δύναται νὰ
κάνῃ μόνον ἡ οὐσιαστικῶς καὶ ἀμέσως ἐνδιαφερομένη ἰδιωτικὴ
πρωτοβουλία.

4ον) Ἡ εἰς μεγίστην κλίμακα χρησιμοποίησις τῶν Χημικῶν

λιπασμάτων, ἀπαραίτητως συνεπάγεται τὴν ἀνάγκην ἐξευρέσεως
μέσων, διὰ τοῦ ὁποῖου ὁ ἀγρότης—χωρὶς πολλὰς δυσκολίας καὶ
ἀτελες τῶν διατυπώσεως—νὰ δύναται νὰ προμηθευέται ἐπὶ πι-
στώσει τὰ λιπάσματα, τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην.

Ἡ λύσις τῶν ἄνω σπουδαιωτάτων προβλημάτων σοβαρῶς
ἀπησχόλησε τὸν πρωθυπουργὸν κ. Θ. Πάγκαλον, ὁ ὁποῖος ἀνέ-
θεσεν εἰς ἐπιστήμονας, ἐμπράκτως γνωρίζοντας καὶ τὰς ἀνάγκας
τοῦ γεωργοκτηματίου καὶ τὸν χαρακτῆρα του—πλεονέκτημα καὶ
μειονέκτημα αὐτοῦ—νὰ μελετήσωσι τὰ προκείμενα προβλήματα
τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μελέτης ταύτης ἀπεκρυσταλλώθη εἰς τὴν ὑπ'
ὄψιν μας σύμβασιν, δι' ἧς ἐπιτυχῶς λύονται τὰ προβλήματα
ταῦτα, χωρὶς οὐσιαστικῶς νὰ ἐπιβαρυνθῇ καὶ κατ' ἐλάχιστον τὸ
Κράτος, συγχρόνως δὲ ἐξασφαλίζεται ἡ κανονικὴ λειτουργία τοῦ
ὅλου συστήματος πρὸς μεγίστην ὠφελείαν τοῦ γεωργοῦ.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καλῶς καὶ ἀμέσως,
διὰ τῆς διακρινούσης αὐτὴν εὐφυΐας, ἐνισχυομένης καὶ ὑπὸ τοῦ
ἀγνοῦ πατριωτισμοῦ του, κατενόησεν ὅτι ἡ προκείμενη σύμβασις,
χωρὶς ν' ἀπασχολῇ τὴν Πολιτείαν, δύναται νὰ προσφέρῃ εἰς
τὸν ὅλον μας ἀμέσως σπουδαιωτάτας ὑπηρεσίας διὰ τὴν ὕλην
ἀνάπτυξίν του, ἐμμέσως δὲ οὐσιωδέστερα νὰ ἐξυτηρηθῇ τὴν
Ἑθν. Ἄμυναν τῆς χώρας.

Τοιαῦτα περίπου εἶναι τὰ οὐσιωδέστερα σημεῖα, τὰ ὁποῖα
διέπουν τὸ πνεῦμα τῆς ὑπ' ὄψιν μας συμβάσεως.

Ἐχομεν ἀπόλυτον πεποίθησιν, ὅτι οἱ ἀναγνώσται τοῦ Ἀγρ.
Ταχυδρόμου καλῶς θὰ ἐννοήσωσι τὸ πνεῦμα τοῦτο τῆς συμβά-
σεως καὶ τελείως θέλουσι ἀναγνωρίσῃ τὴν, ἐν προσεχέσταις μέλ-
λοντι, σπουδαιωτάτην αὐτῆς πρακτικὴν καὶ θετικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ
τῆς παραγωγῆς τοῦ Ἑθνικοῦ μας πλούτου καὶ συνεπῶς τῆς εὐτυ-
χίας καὶ εὐημερίας τοῦ Ἑθνους μας.

ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

μέχρι τοῦδε ἐπικρατήσαναν διανοητικότητα, διὰ τὴν λήψιν μέ-
τρων πρὸς προστασίαν καὶ ἀναγέννησιν τῆς Γεωργίας μας :

1ον) Ἡ σύμβασις τῆς 3 Μαρτίου 1926, θεμελιωδῶς γεωτερί-
ζουσα, ἀναθέτει εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν—εἰς αὐτοὺς
τοὺς ἀμέσως ἐνδιαφερομένους—τὴν ἐφαρμογὴν ἀπλῶν καὶ εὐκό-
λων ἐφαρμοστέων μέτρων, συντελούντων εἰς τὴν πραγματικὴν
πρόσθετον τῆς Γεωργίας.

Τὸ Κράτος παραιτούμενον τῆς ἀπ' εὐθείας ἀναμίξεώς του εἰς
τὰς λεπτομερείας ὑποθέσεως, τελείως ἰδιωτικῆς φύσεως, ἐπιφυλάσ-
σει ἑαυτῷ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς ἀφύγου λειτουργίας τῶν μέτρων
τούτων.

Συγχρόνως δὲ τὸ Κράτος μεριμνᾷ νὰ ὑποδείξῃ τὰ σημεῖα
ἐκεῖνα, πρὸς τὰ ὁποῖα ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία ὀφείλει νὰ κα-
τευθύνεται (ἄρθρ. 2 ὡς 4 τῆς συμβάσεως) δοῖται δὲ συγχρόνως
καὶ τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῶν δαπανῶν, πρὸς πραγματοποίησιν
τῶν πρὸς τοῦτο λαμβανόμενων μέτρων (ἄρθρ. 6 τῆς συμβάσεως).

2ον) Τὸ Κράτος ἀπαλλάσσεται μεγίστων δαπανῶν ἀπαιτου-
μένων διὰ τὴν ὁργάνωσιν ἐιδικῶν ὑπηρεσιῶν, ἐξυτηρουσῶν
τὰς ἀνάγκας τῶν γεωργῶν : χορηγίης πιστώσεως, διαχείρισις
κεφαλαίων, τεχνικαὶ μελέται, ἐιδικὴ διδασκαλία τῶν γεωργῶν κτλ.
Ὅλαι αὗται αἱ περίπλοκοι ὑπηρεσίαι, διὰ τῆς ὑπ' ὄψιν μας συμ-
βάσεως, ἐν μέρει, μεταβιβάζονται εἰς τὴν ΑΕΕΧΠΛ.

3ον) Χωρὶς καμμίαν ἀμφιβολίαν, ὅλαι αἱ ἀπὸ τῆς μεγάλης
Ἐπαναστάσεως μας (1821) καὶ ἐντεῦθεν Κυβερνήσεις τοῦ τόπου
τούτου, εἶχον ὅλην τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ ἐργασθῶσι διὰ τὴν
πρόσθετον τῆς Γεωργίας.

Ἐν τούτοις αἱ καλαὶ αὗται διαθέσεις τῶν Κυβερνήσεών μας,
διὰ τοῦτον ἡ ἐκείνων τὸν λόγον, οὐδέποτε θετικῶς καὶ ἐμπράκτως
ἐξωτερικεύθησαν.

Τὰ ὅπως εὐεργετικὰ διὰ τὴν γεωργίαν μέτρα τῶν ἀειμνή-
στων Καποδιστρίου καὶ Τρικοῦπης ἰσχνά, ἀναλόγως πρὸς τὰς
καταβληθείσας προσπάθειάς καὶ δαπάνας, ἔδωκαν πρακτικὰ ἀ-
ποτελέσματα.

Τὰ κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους ὑπὲρ τῆς γεωρ-
γίας ληφθέντα ἐλάχιστα μέτρα, ἐπίσης μετριώτατα ἀπέδωκαν
ἀποτελέσματα διὰ τὸ τοιοῦτον :

Φρονῶν ὅτι τὸ τοιοῦτον ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ἡ λειτουργία τῶν
ἐκτοτε ληφθέντων μέτρων ἀνετέθη ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς δημο-
σίας ὑπηρεσίας, αἱ ὁποῖαι, διὰ πλείστους λόγους, ἀνεξαρτήτως

τῆς θελήσεως καὶ ἱκανότητος τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων, εἶνε ἀνί-
κανοὶ νὰ διευθύνωσι τοιοῦτους ὁργανισμούς, πρὸς τοὺς ὁποίους,
ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἐνασχολήσεών των, εἶνε ξένοι, καὶ διὰ
τούς ὁποίους δὲν δύνανται ἐγκαρθίως νὰ ἐνδιαφερόνται καὶ εἰς
τούς ὁποίους τελείως καὶ ἐξ ὁλοκλήρου νὰ ἀφοσιωθῶσι.

Αἱ δημόσιαι ὑπηρεσίαι ἐνασχολοῦμεναι περὶ ἄλλα—ὄχι μὲν
σπουδαιότερα ἀλλὰ μᾶλλον δι' αὐτὰς ἐπείγοντα—τελείως λησμο-
νοῦσι τὴν ἐφαρμογὴν τῶν μέτρων, τῶν σκοποῦντων τὴν βελτίω-
σιν τῆς γεωργίας, τόσῳ μᾶλλον καθ' ὅσον αὐτοὶ οἱ ἐνδιαφερό-
μενοι γεωργοί, ἥκιστα μεριμνῶσι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὲρ
αὐτῶν θεσπισθέντων μέτρων· τοῦτο δὲ διότι δὲν ὑπάρχει **ἐκ ξέ-
νους** ὁ ὁποῖος ἔχει τὸ ἄμεσον ὕλικόν ἢ ἡθικὸν συμφέρον νὰ
ὑπενθυμίσῃ συνεχῶς εἰς τὸν γεωργοκτηματίαν τὸ καθήκον του,
νὰ φροντίσῃ **διηνεχῶς** διὰ τὴν τακτικὴν λειτουργίαν τῶν μέτρων
τῶν ἐξυτηρουμένων οὐσιαστικῶς συμφερόντων, ὅπως ὠφελήθῃ αὐ-
τῶν τὴν στιγμὴν καθ' ἣν θὰ ἔχῃ ἀνάγκην.

Ὁ γεωργὸς λησμονεῖ τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ ληφθέντα μέτρα, ὁ δη-
μόσιος ὑπάλληλος δὲν σκοτίζεται διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῶν,
ὅταν μάλιστα δὲν πιέζεται ἀπὸ κανένα· οὕτω τὰ μέτρα ταῦτα
σκουρναίζουσιν, καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ στιγμή τῆς ἀπαραίτητου ἀνάγ-
κης τῆς λειτουργίας των, ταῦτα εὐρίσκονται τελείως **σκουργια-
σμένα** καὶ ἀρνοῦνται νὰ λειτουργήσωσι.

Τότε ἀρχίζουν τὰ παράπονα, τότε ἀναζητοῦνται οἱ ὑπεύθυνοι·
ἀλλ' ὅλα ταῦτα εἶνε μάταια καὶ τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι δὲν γίνεται
τίποτε ἀπὸ τὰ πρόποντα, καὶ ἡ γεωργία μας δυστυχεῖ.

Εἰς ὅλα αὐτὰ προσθέσατε ὅτι πολλὰ συχνὰ τὸ Κράτος, ἕνεκα
συνήθων ταμειακῶν στενοχωριῶν, τὴν πρόβλεψαν στιγμὴν δὲν
ἐνδολύνεται νὰ καταβάλῃ τὰς δαπάνας τῆς διεκπεραιώσεως ταύτης
ἢ ἐκείνης τῆς γεωργικῆς ἀνάγκης· ἡ ἐκτέλεσις τῆς τοιαύτης ἐπεί-
γουσης καὶ ἀναγκαίας ἐργασίας ἀναβάλλεται, πρὸς μεγίστην ζη-
μίαν τῆς γεωργίας, δι' ἐν ὁλόκληρον ἔτος, πολλάκις καὶ διὰ πε-
ρισσότερα ἔτη ἕνεκα τούτου ἐπέρχεται πλήρης ἀπογοήτευσις καὶ
τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων, ἀλλὰ πρὸ πάντων τῶν γεωργοκτημα-
τιῶν, οἱ ὁποῖοι, σιγὰ-σιγὰ, ἀποκοτῶσι τὴν πεποίθησιν ὅτι τὸ
Κράτος δὲν θέλει, δὲν μπορεῖ, ἀποτελεσματικῶς νὰ προστατεύσῃ
τὰ γεωργικὰ συμφέροντα, καὶ ὅταν ἀκόμη ἐιδικὴν εἰσπράττει
φορολογίαν, δι' ὠρισμένον σκοπὸν, ὡς συνέβη διὰ τὴν καταδίω-
ξιν τοῦ δάκου τῆς ἐλαίας κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἡ σύμβασις τῆς 3ης Μαρτίου 1926 ὅλα αὐτὰ τὰ οὐσιωδέ-
στατα ἄτοπα μὲ μίαν μονοκονδυλίαν τὰ ἐξαλείφει· ἀφίνει εἰς τοὺς
γεωργοκτηματίας τὴν φροντίδα νὰ μεριμνῶσι διὰ τὰ συμφέροντά
των μόνον των, παραπλεύρως δὲ θέτει τὴν ΑΕΕΧΠΛ, μὲ τὴν
ἐντολήν νὰ ὑποδεικνύῃ εἰς τοὺς γεωργοκτηματίας τὴν ὁδόν, τὴν
ὅποian ὀφείλουσι συνεχῶς ν' ἀκολουθῶσι, πρὸς πραγματικὴν ἐξυ-
τηρήσιν τῶν συμφερόντων των, καὶ συγχρόνως νὰ βοηθῇ λε-
λογισμένως καὶ ἀκριβοδικαίως ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ζητοῦν τὴν βο-
ήθειάν της καὶ προσιόντως ἐκτιμῶν τὰς ὑπὸ ταύτης προσφε-
ρόμενας ὑπηρεσίας.

Τὸ Κράτος δὲ ἐπιφυλάσσει εἰς τὸν ἑαυτὸν του τὴν ἀνωτάτην
ἐπίβλεψιν τοῦ ὁργανισμοῦ τούτου.

Ἡ σύμβασις αὕτη εἶνε ἡ βάσις τῆς οικονομικῆς ἀποκεντρώσεως
τῆς γεωργίας.

Ὁ γεωργός, διὰ τοῦ ὁργανισμοῦ τούτου, δὲν θὰ λησμονῇ
πλέον τὰς ἀνάγκας του, ὅταν αὐτὰ δὲν τὸν πιέζουν, διὰ νὰ κλαί-
εταὶ καὶ νὰ φωνάζῃ ἀγρίως ὅταν, εἰς δεδομένην περίστασιν, αὐτὰ
ἀκλήρως τὸν πιέσουν, διότι ἡ ΑΕΕΧΠΛ δι' ἐνέκας θὰ ἦν εἰς τὸ
πλευρὸν τοῦ ἀγρότου, διὰ νὰ διενθυμίσῃ τὸ καθήκοντά του καὶ
τὰ συμφέροντά του. Τὰς παρακαλέσεις ταύτας ὁ ἀγρότης δὲν
τὰς θεωρεῖ πιστικάς, οὔτε δύναται νὰ ἔχῃσι ἢ λάβωσιν τοιαύτην
μορφήν, διότι εἶνε τελείως ἐλευθερὸς ὁ ἀγρότης νὰ συμμορφωθῇ
ἢ νὰ μὴ συμμορφωθῇ, πρὸς ταύτας· ἡ σύμβασις δὲν τοῦ ἐπι-
βάλλει καμμίαν ὑποχρέωσιν· ἐξ ἐναντίας τὰς τοιαύτας ἐνεργείας
τῆς ΑΕΕΧΠΛ ὁ ἀγρότης, θὰ τὰς θεωρῇ εὐεργετικάς δι' ἑαυ-
τόν, διότι τελείως θὰ διασθάνεται ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ πραγ-
ματικοῦ συμφερόντος του.

Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ κανεὶς ἀπολύτως φόβος, ὅτι ἡ
ΑΕΕΧΠΛ θὰ ἀμείψῃ νὰ ἐκτελέσῃ τὰ πρὸς τοὺς γεωργοκτη-
ματίας ἀναληφθέντα καθήκοντα· τὸ ἄμεσον, τίμον, νόμιμον καὶ
θεμιτὸν ὕλικόν καὶ ἡθικὸν συμφέρον της συνεχῶς θὰ μετρίβῃ τὴν
δραστηριότητά της.

Τὸ ἔργον τοῦ Κρά

νερών, αποξηράνσεις, οικοδομικά έργα, εκχερσώσεις φυτείας, καταδιώξεις επιβλαβών εντόμων, παθήσεων κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Το πεδίο των Γεωργικών βελτιώσεων είναι ευρύτατο. Ανακεφαλαιώνεται τα εν τη παραγράφω ταύτη λεχθέντα συνάμεινα να είπωμεν ότι :

‘Η ύπ’ ὅψιν μας σύμβαισις ἐγένετο μεταξύ τοῦ Κράτους καὶ ὧλων τῶν εὐφύων καὶ δραστηρίων γεωργοκτηματιῶν, τῇ μεσολαβήσει τῆς ΑΕΕΧΠΑ, χρησιμευούσης ὡς ἐνωτικοῦ κρίκου μεταξύ Κράτους καὶ Γεωργίας :

Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, ἡ ΑΕΕΧΠΑ, χρησιμεύει οὕτως εἰπεῖν ὡς μεσεγγυούχος μεταξύ τῆς Πολιτείας καὶ τῆς τάξεως τῶν γεωργοκτηματιῶν.

Ο ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Ο μηχανισμός τῆς συμβάσεως τῆς 3ης Μαρτίου εἶναι ἀπλοῦστατος καὶ σαφέστατος, ὡς ἀρμόζει εἰς τὰ σοφὰ μέτρα, τὰ ἐνδιαφέροντα τὰ 9)10 τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τοῦ τόπου.

‘Η σύμβαισις δὲν ἐπιβάλλει καμμίαν ἀπολύτως ὑποχρέωσιν ἢ θυσίαν εἰς τοὺς ἰδιώτας ὅποιος θέλει νὰ τὴν ἀγνοῇ δὲν ἔχει νὰ ὑποστῇ καμμίαν ἀπολύτως ἐνόχλησιν, ἕκαστος ἐλευθέρως δύναται νὰ κάμνῃ τὰς ἐργασίας του καὶ νὰ διαθέτῃ τὰ κατ’ αὐτόν, ὅπως ἐπωφελέστερον κρίνει.

‘Οσοὶ ὅμως ἐννοήσουν τὸ πνεῦμα καὶ τὸν μηχανισμόν τῆς ‘Εθνοσυντηρίου ταύτης συμβάσεως, μετ’ ἐνθουσιασμοῦ θὰ τὴν ὑποστηρίξουν, καὶ εἰλικρινῶς πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς θὰ ἐργασθῶσιν, διότι κάλλιστα ὁ καθεὶς θὰ ἐννοήσῃ ὅτι ὑποβοηθῶν τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τῆς προκειμένης συμβάσεως ἀποτελεσματικὰ ὑποστηρίζει τὰ ἴδια αὐτοῦ ὕλικά συμφέροντα, χωρὶς νὰ παρενοχλῇ, καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον, χωρὶς νὰ βλάβῃ τὸν γείτονά του ὅλοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν σύμβαισιν ταύτην ἀφ’ ὧν ἄνευ περιορισμοῦ—δύνανται νὰ καρπῶνται τῶν ἐκ ταύτης πηγαζόντων ἐνερgeticῶν.

‘Επίσης δὲ οὕτε τὸ Κράτος ἀναλαμβάνει καμμίαν θετικὴν οὐσιαστικὴν ὑποχρέωσιν αἱ ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας τὸ Κράτος ἀναλαμβάνει, διὰ τοῦ ἄρθρου 3 καὶ 4 τῆς συμβάσεως, εἶναι οὕτως εἰπεῖν εἰκονικαί, διότι παρατείνεται ὅχι θετικῶν δικαιωμάτων του, ἀλλ’ ὑποθετικῶν καὶ μὴ γεγεννημένων καὶ ὑπαρχόντων.

Τοιοῦτος εἶναι ὁ μηχανισμός τῆς προκειμένης συμβάσεως : ἀπλούς, σαφής, μὴ περιορίζων κατ’ οὐδένα τρόπον τὴν ἐλευθερίαν οὐδένως, παρέχων τὰ μέσα εἰς πάντας νὰ ἐπωφελῶνται τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐκπηγαζόντων πλεονεκτημάτων.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Οἱ παρέχοντες εἰς τὴν ΑΕΕΧΠΑ ὁμολογιοῦντα δάνεια ἢ καταθέτοντες παρ’ αὐτῇ ἐπὶ προθεσμία, ἀπολαμβάνουσι τελείας καὶ ἀπολύτου ἀσφαλείας τὰ κεφάλαιά των δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διατρεῖσιν τὸν παραμικρότερον κίνδυνον, ἐξασφαλίζονται δὲ **συμβατικῶς** ὅτι, καθ’ ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως δὲν θὰ φορολογηθῶσιν. Περὶ τούτου ἐγγυᾶται, ἀφ’ ἐνὸς μὲν, ἐπὶ τὸ ὑλικώτερον, ἡ περιουσία τῆς ‘Εταιρίας, ἀφ’ ἑτέρου δὲ, ὅπερ καὶ σπουδαιότερον, διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν κεφαλαίων ἐγγυᾶται ἡ 15ετής εὐδόκιμος καὶ εὐεργετικὴ διαχείρισις τῆς ‘Εταιρίας, τῆς ὁποίας ἡ ἡθικὴ ὑπόληψις, κατέχει μίαν ἀπὸ τὰς πρωτίστας θέσεις ἐν τῇ ‘Ελληνικῇ ἀγορᾷ καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ δὲ ἀρίστη περὶ ταύτης κρατεῖ γνώμη.

ΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΠΗΓΑΖΟΝΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

‘Εκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων ἀριδῶς καταφαίνεται, ὅτι τὰ ἐκ τῆς ὑπ’ ὅψιν συμβάσεως προκύπτοντα οὐσιαστικὰ πλεονεκτήματα, καὶ διὰ τὸν γεωργοκτηματιῶν ἀτομικῶς καὶ διὰ τὴν γεωργίαν μας ἐν γένει, πρὸς τούτους, δὲ καὶ διὰ τὴν ὅλην ‘Εθνικὴν μας οἰκονομίαν, εἶναι παμμέγιστα καὶ σπουδαιότατα, δυνάμενα θεμελιωδῶς νὰ βελτιώσωσιν τὴν ὅλην Οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ ὅλου ‘Ελληνισμοῦ.

‘Ενταῦθα βεβαίως δὲν δυνάμεθα ν’ ἀναπτύξωμεν λεπτομερῶς τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα, διότι, πρὸς τοῦτο, ἀπαιτεῖται καὶ χρό-

νος καὶ τόπος πολὺς· θὰ περιορισθῶμεν συντομώτατα ν’ ἀναγράψωμεν τὰ σπουδαιότερα καὶ ἀμεσώτερα, ἐκ τῆς ὑπ’ ὅψιν μας συμβάσεως, πηγάζοντα πλεονεκτήματα χωρὶς νὰ κάμωμεν, χάριν συντομίας, κανένα λόγον διὰ τὰ ἑμμεσὰ πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα ἐπίσης εἶναι καὶ μέγιστα καὶ σπουδαιότατα.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Α’) Προσέλκυσις κεφαλαίων εἰς τὰς γεωργικὰς ἐπιχειρήσεις.

‘Εντελὼς περιττὸν εἶναι νὰ ἐξάρωμεν τὴν σπουδαιότητα τοῦ πλεονεκτήματος τούτου ὅλοι κάλλιστα καὶ βαθύτατα γνωρίζομεν τὴν μεγίστην ἐπίδρασιν τῶν κεφαλαίων ἐπὶ τῆς προόδου τῆς Γεωργίας.

Τὰ κεφάλαια, τὰ ὁποῖα κητόπιν τῆς ὑπ’ ὅψιν μας συμβάσεως, θὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν γεωργίαν μας δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν εἰς 2 τάξεις :

1ον) **Τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ** προελευσόμενα ἑλληνικὰ κεφάλαια· ταῦτα θὰ ἀπασχοληθῶσι κυρίως διὰ τῶν ὁμολογιούχων δανείων· ἐν τούτοις ἐξαιρετα δύνανται καὶ ὡς καταθέσεις νὰ τοποθετηθῶσι.

Γνωστὸν εἶναι ὅτι παμμέγιστα ἑλληνικὰ κεφάλαια ἐφυγαδεύθησαν, καὶ καθ’ ἑκάστην φυγαδεύονται, διὰ τοῦτον ἡ ἐκείνων τὸν λόγον, εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐκ φόβου ἀτασθαλῶν καὶ μὴ λειογισμένων φορολογιῶν.

‘Η ὑπ’ ὅψιν μας σύμβαισις ἐπιτρέπει, καὶ μάλιστα ἐμφυχνώνει, νὰ ἐπανέλθωσιν ταῦτα εἰς τὴν πατρίδα των. ‘Η ΑΕΕΧΠΑ θὰ κατορθώσῃ, ἐνισχυομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3, τὸ τοιοῦτον, καὶ μάλιστα ὑπὸ τὸν ἀπαράβατον ὅρον νὰ ἐνασχοληθῶσι τὰ κεφάλαια ταῦτα εἰς γεωργικὰς ἐπιχειρήσεις, καὶ διὰ τὸν σπουδαιότατον συντελεστὴν τῆς προόδου τῆς Γεωργίας.

‘Ο καθεὶς ἐννοεῖ τήν, ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, σπουδαιότητα τῆς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰς τὸν Τόπον μας ἐπιστροφῆς τῶν ‘Ελληνικῶν κεφαλαίων.

Τὸ θέμα τοῦτο εἶναι σπουδαιότατον, ἀλλὰ δὲν ἐνδιαφέρει ἀμέσως τοὺς τακτικούς ἀναγνώστας τοῦ ‘Αγρ. Ταχυδρ.’ διὰ τοῦτο δὲ δὲν θὰ ἀσχοληθῶμεν ἐκτενέστερον περὶ οὗτου.

‘Εν τούτοις, δὲν δυνάμεθα ν’ ἀποσιωπήσωμεν ὅτι, κατὰ τὴν ἡμετέραν πεποίθησιν, τὰ κεφάλαια, τὰ ὁποῖα ἐκ τῆς πηγῆς ταύτης θὰ προσέλθωσιν, θὰ ἦναι σπουδαιότατα, διότι οἱ διαθέτοντες τὰ τοιαῦτα κεφάλαια, καλῶς γνωρίζοντες τὴν Διεύθυνσιν τῆς ΑΕΕΧΠΑ καὶ παμμεγίστην πρὸς αὐτὴν τρέφοντες ὑπόληψιν, προθύμως καὶ εὐχαρίστως θὰ ἐμπιστευθῶσιν εἰς αὐτὴν τὰ κεφάλαιά των, ὅχι μόνον διότι θὰ ἀπολαμβάνουσιν ἀσφαλίστατον καὶ ἐκαστοὶν τὸν τόκον, ἀλλὰ πρὸ πάντων διότι, διὰ τῶν κεφαλαίων τούτων, ἀμειωθῶς θὰ προοδεύῃ ὁ τόπος, συνεπεία δὲ τῆς προόδου ταύτης, αὐτομάτως θὰ ὑπερτιμᾶται ἡ ἄλλη ἔγγειος ἢ κινήτη περιουσία τοῦ ὁμολογιούχου κεφαλαιοῦχου.

‘Αμερικανικὰ κεφάλαια. ‘Εν ‘Αμερικῇ ὑπάρχουσι παμμέγιστα διαθέσιμα ‘Ελληνικὰ κεφάλαια μεταναστῶν, τὰ ὁποῖα κάλλιστα—ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως—δύνανται νὰ ἐνασχοληθῶσιν εἰς τὴν ‘Ελληνικὴν γεωργίαν.

Τὸ θέμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ὅλος ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέρει τοὺς μετανάστες καὶ τοὺς ἐνταῦθα χωρικοὺς συγγενεῖς των, θὰ μελετήσωμεν λεπτομερέστερον εἰς προσεχὲς φύλλον τοῦ ‘Αγρ. Ταχυδρ.οῦ.

‘Απὸ τώρα ὅμως ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνώστων μας ἐπὶ τοῦ ἀκολουθοῦντος σημείου :

Τὰ κεφάλαια ταῦτα εἶναι συμβατικῶς ἐξασφαλισμένα κατὰ παντὸς κινδύνου, καὶ μένει ἀφορολόγητον τὸ εἰσόδημα αὐτῶν, δηλ. ὁ τόκος των, καθ’ ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως, ἤτοι ἐπὶ 15 ὅλα ἔτη.

2ον) **Τὰ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ** προελευσόμενα κεφάλαια. Ταῦτα κυρίως θὰ ἀπασχοληθῶσιν εἰς τὰς ἐντόχους καταθέσεις, τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τῆς ὑπ’ ὅψιν μας συμβάσεως. ‘Η πρόσοδος τῶν κεφαλαίων τούτων ἀπαλλάσσεται ἐπὶ 15ετίαν παντὸς φόρου δημοσίου, ἀπλοῦ ἢ συνθέτου ἢ ὁποῖου δήποτε ἄλλου δημοτικοῦ ἢ τοπικοῦ, παρόντος ἢ μέλλοντος.

‘Υπὸ τοὺς ὅρους τούτους οἱ κτηματῖαι ἐν γένει, καὶ ἰδίως οἱ μικροὶ καλλιεργηταί, συμφέρον μέγιστον ἔχουν νὰ καταθέτωσι, καὶ τὰ προσωρινῶς ἐπὶ πλεονάζοντα χρήματά των, εἰς τὴν ΑΕΕΧΠΑ.

Τὸ χρήμα τῶν χωρικῶν μας. Πασίγνωστον

εἶναι ὅτι ὁ ‘Ελλην χωρικός καὶ οἰκονόμος εἶναι, καὶ ἐμφυτον ἔχει τὸ αἶσθημα τῆς φειδότης καὶ ἀποταμιεύσεως· ἐπίσης γνωστὸν εἶναι ὅτι παμμέγιστα χρηματικὰ πόδα κατάνειναι νεκρά, εἴτε εἰς τὰς κασέλες τοῦ χωρικοῦ, εἴτε καὶ εἰναι ἐνταφιασμένα εἰς τὴν γῆν μέσα σὲ τενεκέδες ἢ κούπτι.

‘Ο ‘Ελλην χωρικός δὲν ἔμαθεν εἰσεῖν τὸν μηχανισμόν καὶ τὴν εὐεργετικότητα τῶν παρὰ Τραπεζίας καὶ Ταμιευτηρίοις καταθέσεων τῶν οἰκονομῶν του ἐπὶ τόκῳ· ἐξακολουθεῖ τὴν πατροπαράδοτον συνήθειαν, τὰς οἰκονομίας του νὰ τὰς κρύπτῃ ὅπου νομίζει ὅτι θὰ εὐρίσκονται ἐν ἀσφαλείᾳ.

‘Ο ‘Ελλην χωρικός συχνὰ μὲ δριμύτητα κατηγοροῖται ὡς ρουτινιέρης καὶ ὁπισθοδρομικός, διὰ τὴν ὄντως ἀξιοκατάκριτον ταύτην ἔμμονήν του : **νὰ παραχῶνῃ τὰς οἰκονομίας του ὅπου τύχῃ, καὶ ἐπὶ ἰδίᾳ αὐτοῦ ζημίᾳ, καὶ πρὸς βλάβην τῆς κοινωνικῆς οἰκονομίας τῆς χώρας, βλάβην προερχομένην ἀπὸ τὴν ἀκίνητοποίησιν τοῦ ρευστοῦ χρήματος.**

Δὲν προτίθεται ἐνταῦθα νὰ ὑπερασπίζῃ τῆς ἐσφαλμένης ταύτης ρουτίνης τοῦ χωρικοῦ, οὐδὲ νὰ δικαιολογήσῃ ταύτην.

Πρῶτος ἐγὼ κατακρίνω τὸν χωρικὸν ποὺ κάμνει κομποδέματα, μὴ ἀποδίδοντα ἀπολύτως τίποτε καὶ συχνὰ τρέχοντα με γίστους κινδύνους.

Πόσα κομποδέματα σιγνᾶσες δὲν ἔφαγαν τὰ ποντίκια :

Καὶ κατοῖκαν γνωρίζω ποὺ ἀνεκάλυψε κάποτε ἓνα τέτοιο κομποδέμα καὶ τὸ κατέφαγε.

‘Ατομικῶς, ἐκτιμῶν πολὺ τὴν ὀρθοφροσύνην τοῦ χωρικοῦ, ἐρωτῶ : **δὲν ὑπάρχουν ἄραγε καὶ λόγοι ἐλαφρυντικοὶ τῆς τοιαύτης ἐσφαλμένης ρουτίνης τοῦ γεωργοκτηματιῶν μας ἐν γένει, καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἀπαιδεύτου χωρικοῦ ;**

Βεβαίως ἡ Πολιτεία πολλάκις ἐπροσπάθησε νὰ διδάξῃ εἰς τὸν χωρικὸν τὰ εὐεργετήματα τῶν ταμιευτηρίων.

‘Αλλὰ πρὸς τοῦτο ἡ Πολιτεία μετεχειρίσθη τὰ προσηκόντα μέσα :

‘Εφρόντισε νὰ λείψουν τὰ οὐσιαστικὰ ἐμπόδια, τὰ παρακωλύοντα τὸν ἀγρότην νὰ χρησιμοποιοῖ τὰ Τραπεζικὰ ἢ Ταχυδρομικὰ ταμιευτήρια :

‘Αδιστάκτως ἀπαντῶ : **‘Οχι.**

Τὸ χρέμα εἶναι δειλόν· ἀποφεύγει τὸ ἀγνωστον. ‘Ο χωρικός δὲν ἐμπιστεύεται τὸν Ταχικόν Ὑπάλληλον, τὸν ἐντεταλμένον τὴν Ταμιευτικὴν ὑπηρεσίαν, διότι βλέπει ὅτι οὗτος συχνὰ μετατίθεται· δὲν τὸν γνωρίζει, δὲν ἔχει φιλικὰς σχέσεις μαζί του, ἐπομένως **δὲν τὸν ἐμπιστεύεται.**

‘Επίσης ὁ χωρικός δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν Τραπεζικὸν ὑπάλληλον, ὁ ὁποῖος μόλις καταδέχεται νὰ τὸν προσβλέψῃ καί, βιαστικά-βιαστικά, κάμνει τὴν δουλειά του· ὁ τραπεζικὸς ὑπάλληλος, δὲν ἔχει ἄδικον, ἀλλ’ ὁ χωρικός δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐννοήσῃ : **πὼς ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον πρὸ 1)2 ὥρας ἐνεπιστεύθη χίλιας δραχμᾶς—ὀλόκληρον περιουσίαν—τὸν συναντᾷ καθ’ ὁδὸν καὶ δὲν τὸν χαιρετᾷ κἄν, καὶ ὅχι μόνον δὲν τοῦ προσφέρει ἓνα κρασάκι, ἀλλ’ οὐδὲ δέχεται αὐτὸς νὰ τὸν τραπῇ.**

‘Ο χωρικός δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὴν τοιαύτην—τελείως δικαιολογημένην ἄλλως—διαγωγὴν τοῦ τραπεζικοῦ ὑπαλλήλου.

‘Ο χωρικός ἔχει τὴν ἀπαίτησιν ἄλλως νὰ τοῦ φέρεται ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἐνεπιστεύθη, ἢ πρόκειται νὰ ἐμπιστευθῇ, τὸ χρέμα, τὸ ὁποῖον ἀντιπροσωπεύει ὅχι μόνον τὸν ἰδῶτά του, ἀλλὰ καὶ τὸ αἶμα του.

Αὐτὸς εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς οὐσιώδεις λόγους, τοὺς παρεμποδίσαντας, παρ’ ὅλους τὰς σχετικὰς ἐνέργειας, τὴν παρ’ ἡμῖν ἐξάπλωσιν τῆς συνήθειας τῆς χρησιμοποίησεως τῶν ταμιευτηρίων.

Πολύ, πάρα πολὺ εἶναι νὰ ἀπαιτήσωμεν ἀπὸ ἀπλοῦν, ἀμαθῆ χωρικόν, ὁπισθεν τοῦ Ταχικοῦ ὑπαλλήλου νὰ διακρίνῃ τὸν Κρατικὸν ὄγκον καὶ νὰ αἰσθανθῇ τὴν εἰς αὐτὸν οφειλόμενην ἐμπιστοσύνην.

Δὲν ὁμιλῶ δὲ περὶ τινῶν ἀνωμαλιῶν, ποῦ καίτοι συνέβησαν. ‘Επίσης πολὺ εἶναι νὰ ἀπαιτήσωμεν ἀπὸ ἀπλοῦν χωρικόν νὰ ἐννοήσῃ τὸ πνεῦμα καὶ τὸν μηχανισμόν μιᾶς Τραπεζικῆς ἐργασίας.

‘Ο χωρικός διὰ νὰ ἐμπιστευθῇ τὸ χρέμα του, θέλει ἀνθρωπὸν τὸν ὁποῖον καλῶς νὰ γνωρίζῃ, μὲ τὸν ὁποῖον νὰ συνδέεται φιλικῶς, τὸν ὁποῖον συχνὰ νὰ βλέπῃ καὶ μὲ τὸν ὁποῖον νὰ δαράβηται· ὅχι νὰ τὸν βλέπῃ εἰς τὴν χάσιν καὶ τὴ φρεῖν, μόνον ὅταν πρόκειται νὰ καταθέσῃ ἢ νὰ σηκώσῃ χρήματα.

‘Ολας αὐτὰς τὰς δυσκολίας, τὰς παρεμποδίζουσας τὴν παρ’ ἡμῖν ἐξάπλωσιν τῆς χρησιμοποίησεως τῶν ἐπὶ τόκῳ καταθέσεων, θὰ ἐξαλείψῃ ἡ σύμβαισις, τὴν ὁποίαν ἀναλύομεν.

‘Η σύμβαισις αὕτη, ἂν ἀλλῶς διδάξῃ τὴν χρῆσιν τῶν ταμιευτηρίων, ἐπετέλεσεν ἤδη μέγιστον κοινωνικὸν εὐεργετήμα.

Δὲν ἔχομεν δὲ ἀπολύτως καμμίαν ἀμφιβολίαν, ὅτι τάχιστα οἱ χωρικοὶ μας θὰ ἐννοήσωσι τὰ εὐεργετήματα τῶν ἐντόχων καταθέσεων καὶ θὰ παύσῃ πλέον ἡ ἀκίνητοποίησις καὶ ἡ ἀπόκρυψις τῶν χρημάτων τοῦ χωρικοῦ.

Διότι ἡ ΑΕΕΧΠΑ εὐρισκομένη εἰς συνεχῇ καὶ ἀδιάλειπτον ἐπικοινωνίαν μὲ τὸν ἀγρότην, τὸν ὁποῖον δις τοῦ ἔτους, διὰ τῶν προϊόντων τῆς μὲ τὸ ἀζημιώτόν της, εὐεργετῇ, εὐκόλως θὰ κατορθώσῃ νὰ προσελκύσῃ τὴν ἀπολύτον ἐμπιστοσύνην του εἰς βαθμὸν ὥστε οὗτος καὶ τὸ τελευταῖον ἑκατοστάρικόν του νὰ θέτῃ διὰ μέσον τῆς ΑΕΕΧΠΑ εἰς τὴν κυκλοφορίαν καὶ διὰ πρὸς πίστωσιν γεωργικῆς βιομηχανίας, τῆς ὁποίας ὁ ἴδιος ἔχει ἀπολύτον ἀνάγκην, ἀντὶ νὰ τὸ ἔχῃ παραχρῆμα εἰς τὴν κασέλαν.

‘Η εἰς τὴν κατεύθυνσιν δὲ ταύτην ἐπιτυχία τῆς ΑΕΕΧΠΑ εἶναι ἀναμφισβήτητος, διότι αὕτη χάρει ἥδη τὴν πλήρη ἐμπιστοσύνην 30—40.000 πραγματικῶν ἀγροτῶν, συναλλασσομένων μετ’ αὐτῆς καὶ συχνὰ ζητούντων τὴν γνώμην καὶ τὰς συμβουλὰς τῆς διὰ τεχνικὰ καὶ ἀτομικὰ ἀκόμη ζητήματα.

Τὸ τοιοῦτον θὰ ἦναι ἓνα μέγιστον κοινωνικὸν καὶ πλουτολογικὸν πλεονέκτημα, **διότι ὅσον ταχύτερον καὶ εὐκολότερον κυκλοφορεῖ τὸ κεφάλαιον ὑπὸ μορφήν χρήματος τόσοον παραγωγικότερον γίνεται.**

‘Επομένως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 τῆς συμβάσεως θὰ ἦναι εὐεργετικὴ ἀπὸ πλείστας ἀπόψεις.

Βον) Διάθεσις τῶν Κεφαλαίων.

‘Αμα ἡ ΑΕΕΧΠΑ διαθέτει ἄρθρον κεφάλαια, ἐκτελοῦσα τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεις της, φυσικώτατα θὰ ἀγαπῇ, εἰς μεγίστην κλίμακα, τὰς ἐγκαταστάσεις τῆς ἐν γένει καὶ θὰ εὐρύνῃ τὸν κύκλον τῶν ἐργασιῶν της, ὥστε ἀφειδῶς θὰ διαθέτῃ λιπασματα ἐπὶ πιστώσει. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξάρωμεν τὴν διὰ τὴν γεωργοκτηματιῶν σπουδαιότητα τῆς τοιαύτης ἐνεργείας τῆς ΑΕΕΧΠΑ :

Ποῖος δὲν γνωρίζει ὅτι χρησιμοὶ καὶ φθηνὰ πιστώσεις τάχιστα πλουτίζουν τὸν γεωργόν :

Περιτετέει πάσα περὶ τούτου ἀνάπτυξις.

‘Η εἰς μεγάλῃν δὲ κλίμακα ἀνάπτυξις τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς ΑΕΕΧΠΑ κατ’ ἀνάγκην, τῇ συνεργασίᾳ καὶ τῶν ἄλλων εὐκολιών, θὰ ἐπιφέρει τὴν εἰς μεγίστην κλίμακα κατανώσιν τῶν Χημικῶν λιπασμάτων.

Με εὐχαρίστησιν μου προβλέπω ὅτι, χάρις εἰς τὴν σύμβαισιν ταύτην, πολὺ γλήγορα θὰ πραγματοποιηθῇ ἐν προσφιλέστατόν μου ὄνειρον : **‘Η ‘Ελληνικὴ γεωργία νὰ καταναλίσκῃ ἐτησίως τοὐλάχιστον 600.000 τόννους ἰσορροπῶν τελείων λιπασμάτων.**

Γον) ‘Αποτέλεσμα τῶν προσκομιθεσομένων εἰς τὴν ΑΕΕΧΠΑ κεφαλαίων.

‘Οτὰν τὸ προσφιλές μου τοῦτο ὄνειρον—ὅχι ὄνειρον πλέον ! ! μετ’ οὐ πολὺ θὰ ἦναι πραγματικότης—πραγματοποιηθῇ, ἡ ‘Ελλ. γεωργία, μὲ τὰς σημερὶν καλλιεργουμένας ἐκτάσεις, μὲ τὰς σημερὶν ἀπασχολουμένας χεῖρας καὶ κεφάλαια, θὰ παράγῃ ἀσφαλῶς τὰ διπλάσια καὶ πολλὰς τὰ τριπλάσια τῶν σημερινῶν προϊόντων.

Τότε θὰ ἔχομεν τὰς σημερινὰς στενοχωρίας χρήματος, συναλλάγματος καὶ πρὸ πάντων τροφῶν :

Βεβαίως ὅχι.

‘Αλλὰ τίς δύναται νὰ ἰσχυρηθῇ ὅτι ἐν ὅσῳ, ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν, πραγματοποιεῖται ὁ πολλαπλασιασμός τῶν γεωργικῶν προϊόντων μας, ἡ ὅλη γεωργικὴ, βιομηχανικὴ, ἐμπορικὴ, ναυτιλιακὴ, κ.τ.λ. πρόσοδος μας δὲν θὰ πρὸσέγεται ἀμειωθῶς :

‘Ολα αὐτὰ θὰ ἦναι πράγματα θετικὰ, κατὰ τὴν λήξιν τῆς ὑπ’ ὅψιν μας συμβάσεως.

Εὐτυχίᾳ ὅσοι θὰ ζῶσι τότε.

Παρακινῶ μερικοὺς μερικοὺς, ἐκ φύσεως ἢ ἐκ περιστάσεων ἀπαισιδοξοῦς, νὰ μὴ θεωρήσωσι τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα ὡς γεροντικούς λυγισμούς, ὅζοντας πολλὴς οὐτοπίας· ἀς μελετήσωσι τὰ πράγματα σοβαρῶς, καὶ πρὸ πάντων ἐκ τοῦ πληθῶν, καὶ χωρὶς πολὺν κόπον θὰ ἐννοήσωσι τὴν σπουδαιότητα τῶν Χημικῶν λιπασμάτων καὶ θὰ γείνωσι τόσοον αἰσιόδοξοι διὰ τὸ μέλλον τῆς Πατρίδος μας, ὅσον εἶμαι ἐγὼ αἰσιόδοξος,—ἐγὼ ὁ ὁποῖος ἄλλοτε ἐθεωροῦμην ὡς ἀπαισιδοξώτατος πάντων.

‘Η ἐκ τοῦ πληθῶν ἐπὶ 15ετίαν παρακολούθησις θετικῶν πραγματικῶν γεγονότων, τῆς πρακτικῆς καὶ ἐφαρμοζομένης ‘Ελλ. γεωργίας, με ἐπεισάν ὅτι ἡ ‘Ελλάς θὰ σωθῇ διὰ τῶν Χημικῶν λιπασμάτων· πάντως ταῦτα θὰ ἀποβ

τόν τόπον μας, διότι ο Έλλην καλώς κατανοήσας την σπουδαιότητα των επιμόνων θ' απαιτήσει την δρθήν διαχείρησιν των σχετικών πρὸς ταῦτα ζητημάτων.

Δον) Ἐπιστημονικὴ ἐργασία πρὸς ἔμπρακτον προαγωγὴν τῆς ἐργασίας.

Τὸ ἄρθρον 6 τῆς ὑπ' ὄψιν μας συμβάσεως ἐπιβάλλει εἰς τὴν ΑΕΕΧΠΑ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἰδρύσῃ τρεῖς σταθμοὺς πειραματικούς καὶ ὑποδειγματικούς.

Ἡ σπουδαιότης τοῦ μέτρου τούτου δὲν δύναται νὰ διαφυγῇ τὴν προσοχὴν κανενὸς γεωργοκτηματία.

Ἡ ἀνάγκη τῆς μελέτης τῆς χώρας μας, ἀπὸ ἐπιστημονικῆς καὶ πρακτικῆς ἀπόψεως, σχετικῶς πρὸς τὴν γεωργίαν, ἀπὸ 40ετίας τελειῶς ἀνεγνωρίσθη ἀπὸ τοὺς Κυβερνητικούς κύκλους· πολλὰ πρὸς τοῦτο κατεβλήθησαν προσπάθειαι καὶ δαπάναι· τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα ἦσαν λίαν ἱσχνά, ὅχι διὰ τὴν ἑλληνικὴν καταλλήλῃν προσώπων, ὅχι δι' ἑλλειψιν πόρων· ὅλα αὐτὰ ὑπῆρχον ἐν σχετικῇ ἀφθονίᾳ.

Ἡ αἰτία τῶν ἀποτυχιῶν τούτων ὀφείλεται εἰς τὸ Κυβερνητικὸν σύστημα—ἢ μᾶλλον τὴν ἑλλειψιν παντὸς συστήματος διὰ τὴν διοίκησιν καὶ διεξαγωγὴν τοιούτων μελετῶν.

Τὸ ζήτημα τῆς ἰδρύσεως, τοῦ προορισμοῦ καὶ τῆς διοικήσεως τῶν σταθμῶν τούτων εἶναι σπουδαιότατον διὰ τοῦτο σήμερον δὲν θὰ ἐνασχοληθῶμεν μὲ τὸ ζήτημα τοῦτο· ἐπιφυλασσόμεθα προσεχῶς νὰ κάμωμεν εὐρὴν περὶ τούτου λόγον.

Σήμερον περιοριζόμεθα νὰ εὐχρηθῶμεν τὴν πλήρη τῶν σταθμῶν τούτων ἐπιτυχίαν, περὶ τῆς ὁποίας ἐκ τῶν προτέρων εἴμεθα πληρέστατα βέβαιοι, διότι ἡ ΑΕΕΧΠΑ, κατὰ τὸν 15ετὴ βίον της, χωρὶς καμμίαν ὑποχρέωσιν καὶ μὲ περιορισμένα μέσα, ἀποτελεσματικώτατα εἰργάσθη διὰ τὴν τεχνικὴν μόρφωσιν τοῦ γεωργοκτηματίου, δαπανῶσα σχετικῶς ὑπέρογκα ποσὰ καὶ καταβάλλουσα ὑπερανθρώπους κόπους.

Εὰν ἡ ΑΕΕΧΠΑ κατὰ τὴν νηπιακὴν της ἡλικίαν, καὶ μὲ ἐλεεινὰ μέσα, καὶ χωρὶς καμμίαν ἀπολύτως ὑποχρέωσιν, κατάρθωσιν νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην τοιαῦτα ἀποτελέσματα, ὥστε σήμερον οἱ γεωργοκτηματῖαι, πλείστον διαμερισμάτων τῆς Ἑλλάδος, καλῶς νὰ κατέχωσι καὶ χειρίζωνται τὰ λιπασματολογικὰ προβλήματα, ἕκαστος δύναται νὰ ἐννοήσῃ ποῖα ἀποτελέσματα θὰ πραγματοποιηθῶσιν ἀπὸ τοὺς ὑπὸ μελέτην σταθμούς, διευθυνομένους ὑπὸ τῆς ΑΕΕΧΠΑ, ἡ ὁποία, ἔχομεν τὴν ἀκράδαντον πεποίθησιν, ὅτι δὲν θὰ περιορισθῇ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας τῆς ἐπιβάλλει ἡ σύμβασις τῆς 3 Μαρτίου, ἀλλὰ θὰ ἐργασθῇ εἰς πολὺ εὐρύτερον κύκλον καὶ διὰ τὴν πρόδον τῆς γεωργίας μας καὶ διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν καλῶς ἐννοουμένων συμφερόντων της.

Περὶ ὧν τούτων ἐγγυᾶται ἡ μέχρι τοῦδε πορεία τῆς ΑΕΕΧΠΑ. Τὸ προσεχές—δρῶντερον τὸ προσεχέστατον—μέλλον, εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι θὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀνωτέρω διατυπωμένην αἰσιοδοξίαν κατὰ πολὺ κατωτέραν τῆς πραγματικότητος.

Η ΣΥΜΒΑΣΙΣ

ΚΑΙ ΟΙ ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΜΑΤΙΑΙ

Ἀπὸ ὅσα ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν καταφαίνεται ὅτι ἡ ἄπταιστος καὶ ἐπιτυχὴς ἐφαρμογὴ τῆς συμβάσεως, ἥτις μᾶς ἀπασχολεῖ, δύναται νὰ προσπορίσῃ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Γεωργίαν ἀριστα καὶ τηλεφόρα μέσα, διηνεκοῦς καὶ σταθερὰς προόδου, ἀπὸ τῶν ὁποίων, κατὰ πρῶτον λόγον, θὰ ὀφελῇ τοὺς οἱ γεωργοκτηματῖαι.

Τοῦτο ἐπιβάλλει εἰς αὐτοὺς τοὺς τοὺς γεωργοκτηματίας μερικὰς οὐσιώδεις ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας πρέπει οὗτοι καλῶς νὰ κατανοήσωσι καὶ ἐνθουσιωδῶς νὰ ἐκτελέσωσι.

Καμμία σύμβασις, ὅσον καλὰ καὶ ἂν ᾖ μελετημένη, ὅσον καὶ ἂν αἱ βάσεις της εἶναι στερεαί, τέλος ὅσον καὶ ἂν ᾖ ἐυεργετική, δὲν δύναται ν' ἀποδώσῃ πλήρως τὰ ἀποτελέσματά της, ἐὰν οἱ οἱ παράγοντες ταύτης δὲν ᾔθελον συνεργασθῇ μὲ ἐλικρίνειαν καὶ ἀφοσίωσιν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν της.

Οἱ παράγοντες, τῆς ὑπ' ὄψιν μας συμβάσεως, εἶναι, ὡς ἤδη ἀνωτέρω ἀνεπτυχθέντες, τρεῖς, ἥτοι τὸ Κράτος, ἡ ΑΕΕΧΠΑ, καὶ οἱ γεωργοκτηματῖαι.

Ἀνωτέρω διεγράψαμεν τὰς σχετικὰς πρὸς τὴν σύμβασιν ταύτην ὑποχρεώσεις καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ Κράτους καὶ τῆς ΑΕΕΧΠΑ, καὶ ἀπεδείξαμεν ὅτι τὰ δύο ταῦτα μέρη τῆς συμβάσεως, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ὑποχρεώσεων, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἐκτελέσωσι ταύτας μετὰ δραστηριότητος, ἐνθουσιασμοῦ καὶ εὐκρινείας.

Τώρα πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ γεωργοκτηματίου.

Ἀληθὲς εἶνε ὅτι ὁ γεωργοκτηματίας, τυπικῶς, δὲν φαίνεται μετέχων τῆς προκαμένης συμβάσεως, οὐσιαστικῶς ὅμως αὐτὸς εἶνε ὁ οὐσιωδέστερος παράγων ταύτης· διότι αὐτὸς εἶνε ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ καταβάλλῃ τὰ κεφάλαια καὶ αὐτὸς εἶνε ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ καταναλώσῃ τὰ παρασκευασθησόμενα προϊόντα· καὶ πάλιν αὐτὸς ὁ γεωργοκτηματίας, εἶνε ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος κυρίως θὰ ὀφελῇ ἀπὸ τὴν πλήρη εὐδοκίμησιν τῆς συμβάσεως ταύτης, ὥστε ὑπερπάντα ἄλλον—καὶ ἀπὸ τὸ Κράτος καὶ ἀπὸ τὴν ΑΕΕΧΠΑ—ὁ γεωργοκτηματίας συμφέρον ἔχει μὲ στοργὴν καὶ μὲ ἀγάπην νὰ περιβάλῃ τὴν σύμβασιν ταύτην καὶ νὰ ἐργασθῇ διὰ τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν της.

Προσθετόν δέ, ὅτι ὁ γεωργοκτηματίας θὰ ἀπολαμβάνῃ ὧν τὸν πλεονεκτημάτων τῆς προκειμένης συμβάσεως, χωρὶς ν' ἀναλάβῃ καμμίαν νομικὴν ὑποχρέωσιν,—χωρὶς νὰ τρέξῃ κανένα κίνδυνον, χωρὶς νὰ περιορισθῇ καθόλου ἢ ἐλευθέρῳ ἐνέργειά του, καθ' ἕνα ὁποῖον δῆποτε τρόπον, ὥστε ἡ ἐν τῇ συμβάσει θέσις τοῦ γεωργοκτηματίου εἶνε ἐκτάκτως εὐνοϊκή.

Ὅσας δὲ ὁ γεωργοκτηματίας αὐτορρητῶς θελήσῃ, ἐνεργὸν νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν σύμβασιν, εἴτε ὡς καταναλωτῆς, εἴτε ὡς χρηματοδότης,—γενναίως θὰ ἀνταποκρίνεται.

Ἀλλὰ καὶ ὅσας δὲ ὁ γεωργοκτηματίας δὲν λαμβάνει, πάντοτε οἰκεία θελήσῃ, μέρος ἐνεργὸν εἰς τὴν σύμβασιν, πάλιν τὰ μέγιστα θὰ ὀφελῇται ἀπὸ τῆς ἐν γένει ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου, καὶ πρὸς τοῦτοις, ὅσας τῶν ἑλθῇ ἢ ὀρεξῇ νὰ μετάρχη τῆς συμβάσεως, ἡ ἐν ταύτῃ θέσις του εἶνε ἐκ τῶν προτέρων ἐξησφαλισμένη.

Παρακαλῶ θερμῶς τοὺς ἀναγνώστας μας μετὰ προσοχῆς νὰ σκεφθῶσιν, ἐπὶ τῶν ἀντιλήψεων τούτων, καὶ μετ' ἐπιμελείας νὰ ἀναλύσωσι ταύτας διότι δυστυχῶς παρ' ἡμῖν, προκειμένου περὶ συμβάσεων καὶ συνδυασμῶν οἰκονομικοκοινωνικῶν, τῆς φύσεως τῆς ὑπ' ὄψιν μας συμβάσεως, ἐπεκράτησαν προλήψεις τελειῶς ἐσφαλμέναι καὶ ἐπιβλαβεῖς, πρωτίστως εἰς τὸν πολλὸν λαόν.

Δὲν εἶνε τοῦ παρόντος νὰ ἐξετάσωμεν οὐτὲ τὸν λόγον οὐτὲ τὰς συνετείας τοῦ κατὰ τοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων πολέμου, τὸν ὁποῖον μερικοὶ ψευδαμύνητορες τῶν λαϊκῶν δικαιωμάτων διεξάγουσιν· οὗτοι κατὰ τὴν ἐμὴν ἀντίληψιν ἢ ἀνόητοι καὶ ἄμαθεῖς εἶνε, ἢ κακοήθεις ἐκμεταλλεῖναι τοῦ λαοῦ καὶ ἐκβιασταὶ τοῦ τιμίου κεφαλαίου, τοῦ ἐργαζομένου μὲ θεμιτὰ κέρδη ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ ἔθνους.

Αἱ τοιαῦται κατὰ τοῦ τιμίου κεφαλαίου προλήψεις καὶ αἱ ἐσφαλμέναι ἀντιλήψεις πρέπει νὰ ἐκλείψωσιν· ὁ ἐργαζόμενος πολὺς κόσμος ἀπαραίτητον εἶνε νὰ ἀποκτήσῃ ὑγειεστέρως οἰκονομικὰς γνώσεις καὶ διὰ τὸ κεφάλαιον καὶ διὰ τὰς βιομηχανίας.

Ἡ τοιαύτη ἀνάπτυξις τοῦ ζητήματος τούτου οὐτὲ τοῦ παρόντος εἶνε οὐτὲ ἐδικόν μου ἔργον.

Ἐν τούτοις χρῆσιμον θεωρῶ συντόμως νὰ ἐξηγήσω τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ἡ-θέσις τοῦ Γεωργοκτηματίου, ἐν τῇ προκειμένη συμβάσει, καὶ **πρωτεύουσα** εἶνε καὶ **προνομιοῦχος**.

Ἡ σχέσις τοῦ γεωργοκτηματίου πρὸς τὴν ΑΕΕΧΠΑ εἶνε στενωτάτη, δυναμένη νὰ προσομοιωθῇ πρὸς τὴν σχέσιν τοῦ **στημονίου** πρὸς τὸ **ὄφάδι**.

Ὅπως δὲν ἔμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ **πανὶ** χωρὶς **στημόνι** καὶ **ὄφάδι** κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον δὲν δύναται νὰ ὑπάρξωσι καὶ ἐπικερδῇ γεωργικὰ προϊόντα χωρὶς κτήματα καὶ χημικὰ λιπάσματα.

Ἐπομένως τὰ συμφέροντα τοῦ γεωργοκτηματίου καὶ τῆς ΑΕΕΧΠΑ εἶνε συνυφασμένα καὶ ἀποτελοῦν ἐν σῶμα ἀδιάσπαστον· ἡ εὐδοκίμησις τοῦ ἑνὸς κατ' ἀνάγκην ἐπιφέρει τὴν πρόδον τοῦ ἄλλου, καὶ ἀντιθέτως, ἡ δυστυχία τοῦ γεωργοῦ ἢ τῆς ΑΕΕΧΠΑ θὰ συμπαράσῃ εἰς τὴν μίσერიαν καὶ πτώχειαν τοῦ ἄλλου.

Ὅταν οἱ γεωργοκτηματῖαι καλῶς ἐννοήσωσιν τὴν ἀλήθειαν ταύτην θὰ χαίρωνται καὶ θὰ εὐφραίνωνται εἰς τὰς προόδους τῆς ΑΕΕΧΠΑ καὶ θὰ τήνουντρέχουσιν ὅχι μὲ λόγια, ἀλλὰ οὐσιαστικῶς ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἡ ΑΕΕΧΠΑ, ὅσον εὐδοκίμη τὸσον ἀποτελεσματικώτερον θὰ ἐργάζεται διὰ τὸν γεωργοκτηματία.

Τὰ χαρακτηριστικὰ ταῦτα καθιστῶσι τὴν θέσιν τοῦ γεωργοκτηματίου ἐν τῇ συμβάσει **πρωτεύουσαν**· ἡ **προνομιοῦχος** δὲ θέσις τοῦ γεωργοκτηματίου ἐγκτεται εἰς τὸ ὅτι ἔχει ἀπολύτον ἐλευθερίαν ἐνεργείας καὶ δὲν μετέχει οὐτε εἰς τὰς ζημίας, οὐτε εἰς τοὺς κόπους καὶ ἀπασχολήσεις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς συμβάσεως.

Γεωργοκτηματῖαι, μελετήσατε καλὰ τὴν προκειμένην σύμβασιν καὶ σκεφθῆτε σοβαρὰ, δι' ὅλα τὰ ζητήματα ποῦ σχετίζονται μετὰ τὴν καίτετα ρυθμίσατε τὴν διαγωγὴν καὶ τὰ συμφέροντά σας διὰ τὸ καλύτερον.

ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΘΕΙΪΚΟΥ ΣΙΔΗΡΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΞΕΘΕΝΗΜΕΝΩΝ ΑΜΠΕΛΩΝ & ΔΕΝΔΡΩΝ

Ὁ Θεϊκὸς σίδηρος χρησιμοποιεῖται ἀπὸ ἐτῶν εἰς τὴν Γεωργίαν διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς γλωρώσεως τῆς ἀμπέλου καὶ τῶν δένδρων.

Ἐκτὸς ὅμως τῆς εὐεργετικῆς ταύτης ἐπιδράσεως τοῦ θεϊκοῦ σιδήρου ἐπὶ τῶν γλωρωτικῶν φυτῶν, οὗτος δίδει ἀριστα ἀποτελέσματα ὅταν τίθεται εἰς τὰς ρίζας ἐξεθνημένων ἀμπέλων καὶ δένδρων, ἐξ οἷαςδήποτε αἰτίας (π.χ. ἐκ κακῆς προηγουμένης καλλιεργείας, παρημελημένα κτήματα, ἐκ μιᾶς ὑπερκαρπύου καρποφορίας ἢ ἐξ ἱσχυρᾶς προσβολῆς νόσου) ἐν συνδυασμῷ μετὰ χημικῶν ἢ ὀργανικῶν λιπασμάτων. Τοῦτο ἀπέδειξαν τοῦλάχιστον ἐπισταμέναι δοκιμαί, γινόμεναι κατὰ τὰ τελευταῖα ἐτῆ ὑπὸ ἐπιστημῶν περιωπῆς, ἐν Ἀγγλίᾳ Γαλλίᾳ, καὶ Ἀλγερίᾳ. Εἰς τὰ καρποφόρα δένδρα, οἷαςδήποτε κατηγορίας, μηλιές, ἀχλαδιές, βερυκοκίαι, ξυνά, Ἐλθαῖς κλ. ἄννα φαίνονται ἐξεθνημέναι α, δίδοντα δηλαδὴ μικρὰν βέργαν, καθόλου ἢ ἐλάχιστον καρπὸν καὶ αὐτὸν κακοθρεμένον καὶ τῶν ὁποίων ἐν γένει ἡ ὅλη ἀνάπτυξις εἶνε καχεκτική, ἡ χρῆσις τοῦ θεϊκοῦ σιδήρου εἶνε ἐνδεικνυμένη, ἐν συνδυασμῷ, μετὰ τῶν ἄλλων μέσων, ἄννα διαθέτομεν, βαθεῖα ἄρωςις, ἱσχυρὸν κλάδευμα διὰ νὰ πάρουν ἀέρα καὶ αἱ ρίζαι καὶ τὸ φύλλωμα, ἱσχυρὰ δόσις χημικῶν λιπασμάτων, διὰ νὰ δοθῇ ἀφθονος καὶ εὐκόλος, χωνεμένη τροφὴ εἰς τὸ ἀδύνατον φυτὸν.

Τὸ πῶς ἐνεργεῖ ὁ θεϊκὸς σίδηρος ἐπὶ τῶν φυτῶν δὲν εἶνε ἀκόμη γνωστὸν· βεβαίως δὲν εἶναι ἱατρικὸν ἐντομοκτόνον οὔτε παρασιτοκτόνον, οὔτε λίπασμα· μερικοὶ ἐπιστήμονες λέγουσιν ὅτι ὁ θεϊκὸς σίδηρος δὲν ἐνεργεῖ ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τῶν φυτῶν, ἀλλ' ἐμμέσως, καθιστῶν τὰς θρεπτικὰς οὐσίας, καὶ ἰδίως τὰς φωσφορικὰς πλέον ἀφομοιωσίμους διὰ τῆς ἐπιταχύνσεως τῆς κολώσεως τῆς κυταρίνης (cellulose). Διὰ τοῦτο καὶ μερικοὶ ἐπιστήμονες συμβουλεύουν καλύτερον διὰ νὰ χωνεύῃ γρήγορα ἢ κόπος νὰ πασπαλίζωσιν κάθε 1000 ὀκάδας κόπρου 20 ὀκάδας θεϊκοῦ σιδήρου.

Ἄλλοι ἀποδίδουν εἰς τὸν θεϊκὸν σίδηρον ἀντισηπτικὴν ἐνέργειαν ἐντὸς τοῦ ἐδάφους κτλ.

Ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀκόμη ἀκαθόριστα, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐνδιαφύρουσιν ἀπ' εὐθείας τὸν γεωργόν· εἶνε δουλειὰ τῶν ἐπιστημόνων εἰς τὰ ἐργαστήριά των νὰ τὰ μελετήσωσιν, καὶ νὰ ὑποδείξωσιν τὴν καλύτεραν ἐφαρμογὴν.

Καὶ ὁ ἡλεκτρισμός μέχρι τῆς σήμερον εἶναι ἄγνωστον τί πρᾶγμα εἶναι, καὶ πῶς ἐνεργεῖ καὶ ἡ ὅλα ταῦτα εἶναι τεραστία δύναμις, καὶ δι' αὐτοῦ κατορθώθησαν θαύματα. Ἐν εἰναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ὁ θεϊκὸς σίδηρος, τὰ ἀδύνατα κλήματα καὶ δένδρα, ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῶν λιπασμάτων, καὶ τοῦτο τὸν ἴσον ἰδιαιτέρως, καθ' ὅτι μόνος του δὲν θὰ δώσῃ τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα, κατορθώνει νὰ τ' ἀνορθώσῃ, καὶ νὰ τὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν πρώτην τῶν ἀνθρώπων κατάστασιν.

Δόσεις καὶ τρόπος χρήσεως:

Ὁ καλύτερος τρόπος χρήσεως εἶναι νὰ διαλύεται ὁ θεϊκὸς σίδηρος ἐντὸς τοῦ νεροῦ.

1½ ὀκά θεϊκοῦ σιδήρου
10 ὀκάδες νεροῦ

δι' ἑκαστον κούρβουλον, ἢ δένδρον μικρὸν· εἰς μεγαλύτερα δὲν δα μία ὀκά θεϊκοῦ σιδήρου. Ποτίζομεν με αὐτὴν τὴν διάλυσιν κατὰ τὴν ἀνοίξιν τὰ ἐξεθνημένα φυτὰ.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ τρόπος οὗτος εἶναι ἐπιπονος καὶ πολυέσθιος, ὅταν μάλιστα δὲν ὑπάρχῃ νερὸ πλῆσιόν καὶ πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ πολλῶν κλημάτων ἢ δένδρων συμβουλευόμεν ὁ θεϊκὸς σίδηρος εἰς κούσταλλα νὰ διπτεται γύρω ἀπὸ τὰ κούρβουλα, καὶ κατὰ ἀπὸ τὰ δένδρα 1½ ὀκά δι' ἑκαστον (διὰ μεγαλύτερα δένδρα 1—1½), ὀκά, πρὸ τοῦ ἐξακωχάματος διὰ νὰ ἐπὶ τὸν καιρὸν νὰ διαλυθῇ διὰ τῶν βροχῶν. Ὡς ἐτοιμασμένη ὅμως καὶ ἀνωτέρω, διὰ νὰ ἔχωμεν πλήρη ἀποτελέσματα καὶ μὴ ὑπάγῃ ὁ κόπος καὶ τὸ ἔξοδον χαμένα, πρέπει ταυτοχρόνως μετὰ τὸν θεϊκὸν σίδηρον τὰ ἐξεθνημένα ἀμπέλια καὶ δένδρα νὰ λιπανθοῦν ἀφθόνως.

Θ. Λυκαρδόπουλος

Σ. Α. Τ.

Ὁ θεϊκὸς σίδηρος ἐκτὸς τῆς Γεωργίας χρησιμοποιεῖται καὶ εἰς ἄλλας βιομηχανίας, ὡς τὰ βαφεῖα, βυροδεψεία κτλ. καὶ εἰς ἄρκετὰς ποσότητας.

Αρ. Θ. Μουράτογλου

Ἄλλοτε ὁ θεϊκὸς σίδηρος εἰσήγετο ἐκ τοῦ ἑξωτερικοῦ καὶ εἴμεθα καὶ δι' αὐτὸν εἰς τοὺς ξένους φόρου ὑποτελεῖς. Σήμερον ἡ ΑΕΕΧΠΑ κατάρθωσε νὰ παράγῃ μόνη τῆς ὅλου τὸν θεϊκὸν σίδηρον, ὅστις ἀναγκαῖο εἰς τὸν τόπον, καὶ γλυτώνομεν οὕτω ἀρκετὰς χιλιάδας ἀγγλικὰς λίρας, αἵτινες θὰ ἔφευγον ἀπὸ τὸν τόπον.

Ἡ ΑΕΕΧΠΑ ὄχι μόνον τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου εἰς θεϊκὸν σίδηρον κατωρθώνει νὰ καλύψῃ, ἀλλὰ καὶ ἐξαγωγήν ἀκόμη νὰ κάμῃ εἰς Κύπρον καὶ Αἴγυπτον.

Σημειωτέον ὅτι ἡ παραγωγή τοῦ θεϊκοῦ σιδήρου εἶνε βιομηχανία τελείως Ἑλληνική, καθ' ὅτι διὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ οὐδὲν εἰσάγεται ἀπὸ τὸ ἑξωτερικόν. Αἱ πρώται ὕλαι εἶνε ἀφ' ἑνὸς μὲν ὅλα τὰ παλαιοσίδηρα, τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ἐπήγαυναν χαμένα, σήμερον δὲ περισυλλέγονται, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ θεϊκὸν ὀξὺ, τὸ ὁποῖον παράγεται ἐπίσης ἀπὸ τοὺς ἑλληνικοὺς πυρίτας.

Αὐτὸ θὰ πῇ βιομηχανία, νὰ παράγῃ ὕλικά χρησίμα ἀπὸ πρώτας ὕλας, αἱ ὁποῖαι ἄλλοτε ἔθεωροῦντο ἀχρηστοί, νὰ δίδῃ ἐργασίαν εἰς χιλιάδας ἐργατῶν, καὶ νὰ ἐξυπηρετῇ συνάμα τὴν γεωργίαν καὶ τὴν βιομηχανίαν τοῦ τόπου.

Αὐτὰ εἶνε τὰ κατωρθώματα μίᾳς καλῶς ὁργανωμένης βιομηχανίας, ἐργαζομένης διὰ τὸ κοινὸν συμφέρον.

Ἀρκεῖ αὐτὸ διὰ τοὺς θιασώτας τῶν βιωσίμων βιομηχανιῶν; Ὁ θεϊκὸς σίδηρος οὐδὲν τὸ ξένον χρησιμοποιεῖ.

ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος ἔτους ὁμάς Γερμανῶν τελειοφύτων τῆς Ἀνωτάτης ἐμπορικῆς Σχολῆς τοῦ Βερολίνου ἐπεσκέφθη τὴν Πατρίδα μας διὰ νὰ μελετήσῃ τὴν παρ' ἡμῖν ἐμπορικὴν καὶ βιομηχανικὴν κατάστασιν καὶ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως νὰ σχηματίσῃ ἀσφαλῆ γνώμην περὶ τῆς σημερινῆς καὶ ἰδίας μελλοντικῆς προόδου τοῦ τόπου μας, ὅπως ἐπὶ τῇ βάσει ἐξηκιοβιμμένων πληροφοριῶν, καθοδηγήσῃ τὰς ἐμπορικὰς καὶ βιομηχανικὰς σχέσεις τῶν συμπατριωτῶν τῆς πρὸς τοὺς ἡμετέρους ἐμπόρους καὶ βιομηχάνους.

Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι σπουδαιότατον διὰ τὸν τόπον μας· ὁ κ. Κ. Δημ. Παμπούκας κάλλιστα ἀναλύει τοῦτο εἰς τὴν ἔμπροσθεν ἐμπορικὴν πρόοδον, περιοδικὸν τοῦ συνδέσμου τῶν πτυχιούχων τῶν Δημοσίων ἐμπορικῶν Σχολῶν μας (τεύχος 9βρίου 1925).

Αὐπομῆθα διότι ὁ χώρος τοῦ Ἄγρ. Ταχ.μου δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἀναδημοσιεύσωμεν ὁλόκληρον τὴν περιγραφὴν τοῦ κ. Κ. Δημ. Παμπούκα, συνιστῶμεν ὅμως θερμῶς τὴν ἀνάγνωσιν ταύτης εἰς ὅλους τοὺς ἐνδιαφερομένους διὰ τὴν πλουτοπαραγωγικὴν πρόοδον τοῦ τόπου μας.

Οἱ Γερμανοὶ σπουδασταὶ ἐπεσκέφθησαν πλεῖστα βιομηχανικὰ ἐργοστάσια τοῦ Πειραιῶς· αἱ ἐντυπώσεις τῶν ἦσαν λίαν ἱκανοποιητικαὶ δι' ἡμᾶς, διότι αἱ ἀντιλήψεις τῶν Γερμανῶν γενικῶς ἦσαν ὅτι ἡ Ἑλλάς δύναται καὶ ὀφείλει νὰ γείνῃ μέγα καὶ σοβαρὸν κέντρον βιομηχανικῶν διὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ ὁλόκληρον τὴν Ἀνατολικὴν Μεσόγειον (Αἴγυπτον, Συρίαν, Τουρκίαν, Παλαιστίνην κ.τ.λ., κ.τ.λ.).

Τὰς ἐντυπώσεις τὰς ὁποίας ἀπεκόμισαν οἱ Γερμανοὶ ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν μεγάλων ἐργοστασίων τῆς ΑΕΕ Χημικῶν Προϊόντων καὶ λιπασμάτων ὁ κ. Κ. Δ. Παμπούκας περιγράφει ὡς ἑξῆς:

Ἐργοστάσια ΑΕΕ Χημικῶν Προϊόντων καὶ λιπασμάτων.

» Αἱ ἐγκαταστάσεις τῶν ἐργοστασίων, συνεργείων καὶ τοῦ » ὑαλοφυείου Χημικῶν λιπασμάτων διὰ τὴν παραγωγὴν θεϊκοῦ, » νιτρικοῦ, ὑδροχλωρικοῦ ὀξέως, χλωρίου, σόδας κτλ. διὰ τὰς » ἀνάγκας τῆς γεωργίας μας, ὡς καὶ ἡ θέσις τῶν, ἀριστερὰ τῶ » εἰσπλέοντι τὸν λιμένα Πειραιῶς, ἀποτελεῖ στρατηγικὴν θέσιν διὰ » τὴν βιομηχανίαν ταύτην, καὶ δὴ προκειμένου περὶ ἐξαγωγῆς » τῶν προϊόντων τῆς καὶ ἔξω τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, δι' Αἴ- » γυπτον, Τουρκίαν κτλ., πράγματα, τὰ ὁποῖα ἐκίνησαν τὴν προ- » σοχὴν καὶ ἐπροξένησαν κατάπληξιν εἰς τοὺς Γερμανοὺς ἐπι- » σκέπτας.

Τὶ περίεργα πράγματα συμβαίνουν εἰς αὐτὸν τὸν κόσμο!!!

Ὅλοι οἱ ξένοι, ἐπιστήμονες καὶ πρακτικοὶ ἄνθρωποι, ποῦ

ἐπισκέπτονται τὸν τόπον μας, θαυμάζουν αὐτὸν διὰ τὰ πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα ἔχει, ὅπως ἀποκατασταθῇ **Τόπος Βιομηχανικός** μόνον μερικοὶ μερικοὶ Ρωμιοὶ δὲν ἐννοοῦν τὸ ἀπλούστατον αὐτὸ πρᾶγμα καὶ ἐπιμένουν ὅτι ὁ τόπος μας πρέπει νὰ παράγῃ μόνον δικηγόρους καὶ ἱατροὺς καὶ πρὸ πάντων τροφίμους τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου.

Ὅχι Κύριοι, ὁ Τόπος μας δὲν εἶνε, ἢ τοῦλάχιστον **δὲν πρέπει νὰ εἶναι**, τόπος τῶν λόγων καὶ τῆς ἀγνοῦν πολιτικῆς· ὁ τόπος αὐτὸς πρέπει νὰ γείνῃ τὸ κέντρον τῆς θετικῆς καὶ πραγματικῆς **παραγωγικῆς ἐργασίας**· ἦτοι οἱ Ἕλληνες πρέπει νὰ ἐπιδιοθῶσιν εἰς τὴν **ἐντατικὴν ἐπιστημονικὴν γεωργίαν** καὶ τὴν **μεγάλην Βιομηχανίαν**.

Ἐχει ὅλα τὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενα προσόντα. Σ. Δ. Α. Τ.—Ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀνωτέρω γνώμην τῶν Γερμανῶν Ἐμπόρων καὶ Βιομηχάνων, διὰ τὰς ἐγκαταστάσεις τῆς ΑΕΕΧΠ καὶ λιπασμάτων ἀναγνώσατε καὶ ὅσα, διὰ τὸ ἴδιον θέμα, ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 161—162 φύλλον τοῦ Ἀγροτικοῦ Ταχυδρόμου τῶν μηνῶν 7βρίου—8βρίου 1925 ὑπὸ τὸν τίτλον **Τὰ Χημικὰ λιπάσματα ἐν Αἰγύπτῳ**.

Α. Θ. Μ.

Η ΛΙΠΑΝΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΑΙΑΣ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ

Ὁ φίλος συνάδελφος κ. Κ. Ἰσαακίδης μᾶς ἔπεμψε τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν:

«Σοὺ στέλλω τὸ σημείωμα αὐτό, τὸ ὁποῖον ἀντέγραψα ἀπὸ » ἰταλικὴν ἐφημερίδα. Ἐάν σοὺ χρησιμεύῃ δημοσιεύσῃς τὴν.

» Κ. Ἰσαακίδης».

Εὐχαρίστως δημοσιεύομεν τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Ἰσαακίδου ἀναφερόμενα πειράματα διότι εἶναι λίαν διδακτικὰ.

ΠΕΙΡΑΜΑΤΑ ΛΙΠΑΝΣΕΩΣ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ

Κατὰ τὰ ἔτη 1923—1924 καὶ 1924—1925

Ἐν Ledemon (Gard) τῆς Γαλλίας:

	Ἀποδόσεις κατὰ δένδρον (Χιλιόγρα.)	
	1923—1924	1924—1925
1) Μάρτυς ἄνευ λιπάσματος	6.550	1.300
2) Μὲ 40 χιλ. κόπρου κατὰ δένδρον	11.650	6.600
3) Μὲ 700 γραμ. θεϊκῆς ἄμμωνίας καὶ 1 χιλ. ὑπερφωσφορικοῦ καὶ 400 γραμ. καλίου (40 ο/ο)	13.500	5.100
4) Μὲ 40 χιλ. κόπρου καὶ 700 γραμ. θεϊκοῦ ἄμμωνίου καὶ 1 χιλ. ὑπερφωσφορικοῦ καὶ 400 γραμ. καλίου (40 ο/ο)	15.650	8.350

Αὐξήσις τῆς ἀποδόσεως μεταξὺ 1—4 9.100 7.050

Ἐν Fare (Bouche du Rhone) τῆς Γαλλίας.

1) Μάρτυς	2.130	2.000
2) Μὲ 40 χιλ. κόπρου	2.130	8.500
3) Μὲ 700 γραμ. θεϊκοῦ ἄμμωνίου καὶ 1 χιλ. ὑπερφωσφορικοῦ καὶ 400 γραμ. χλωριούχου καλίου	8.800	9.100
4) Μὲ 40 χιλ. κόπρου καὶ 700 γραμ. θεϊκοῦ ἄμμωνίου καὶ 1 χιλ. ὑπερφ. καὶ 400 γραμ. χλωριούχου καλίου	8.800	10.100

Αὐξήσις τῆς ἀποδόσεως μεταξὺ 1 καὶ 4 6.670 8.100

Τὰ ἀνωτέρω δεδομένα, ἑκατέρου τῶν ἀποδεικτικῶν τούτων ἀγρῶν, συμπλῦσσοντες ἔχομεν τοὺς ἀκολουθοῦντας δύο πίνακας, τὸν Α' διὰ τὸν ἀγρὸν τῆς Ledemon (τῆς Gard) καὶ τὸν Β' διὰ τὸν ἀγρὸν τῆς Fare τῶν (Bouches du Rhone).

Ἀποδεικτικὸς Ἀγρὸς. Α. ἐν Ledemon (Gard) τῆς Γαλλίας.

Τεμάχια	Λιπαντικὰ ὕλικά.	Ἀπόδοσις	Ἀπόδοσις	Ἀπόδοσις	Πλεόνασμα ἀπόλυτον 2 ἐτῶν.	Σχετικὴ ἀπόδοσις 2 ἐτῶν τοῦ μάρτυρος θεωρουμένου=100	Οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα	
		1923—24	1924—25	2 ἐσοδειῶν			Τιμὴ λιπάσματος	Τιμὴ χιλιόγρ. πλεονάσματος (μονάδος).
1	Μάρτυς (ἄνευ λιπάνσεως).	6 χιλ. 550	1 χιλ. 300	7 χιλ. 850	0	100	0	0
2	Λίπανσις διὰ: 40 χιλ. κόπρου κατὰ δένδρον.	11 χιλ. 650	6 χιλ. 600	18 χιλ. 250	10 χιλ. 400	233	6.00	0.58
3	Λίπανσις κατὰ δένδρον μέ: 700 γραμ. θεϊκῆς ἄμμωνίας, 1 χιλ. ὑπερφωσφορικοῦ, 400 γραμ. καλίου (περιεκτικότητος 40%)	13 χιλ. 500	5 χιλ. 10	18 χιλ. 600	10 χιλ. 750	238	5.05	0.47
4	Λίπανσις κατὰ δένδρον μέ: 40 χιλ. κόπρου 700 γραμ. θεϊκῆς ἄμμωνίας 1 χιλ. ὑπερφωσφορικοῦ 400 γραμ. καλίου (40%)	15 χιλ. 650	8 χιλ. 350	24 χιλ. 000	16 χιλ. 150	307	11.05	0.69

Ἀποδεικτικὸς Ἀγρὸς. Β. ἐν Fare (Bouches du Rhone) τῆς Γαλλίας.

Τεμάχια	Λιπαντικὰ ὕλικά.	Ἀπόδοσις	Ἀπόδοσις	Ἀπόδοσις	Πλεόνασμα ἀπόλυτον 2 ἐτῶν.	Σχετικὴ ἀπόδοσις 2 ἐτῶν τοῦ μάρτυρος θεωρουμένου=100	Οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα	
		1923—24	1924—25	2 ἐσοδειῶν			Τιμὴ λιπάσματος	Τιμὴ κόστους χιλιόγρ. πλεονάσματος (μονάδος)
1	Μάρτυς (ἄνευ λιπάνσεως).	2 χιλ. 130	2 χιλ. 000	4 χιλ. 130	0	100	0	0
2	Λίπανσις κατὰ δένδρον μέ: 40 χιλ. κόπρου.	2 χιλ. 130	8 χιλ. 500	10 χιλ. 630	6 χιλ. 700	257	6.00	0.89
3	Λίπανσις κατὰ δένδρον μέ: 700 γραμ. θεϊκῆς ἄμμωνίας 1 χιλ. ὑπερφωσφορικοῦ 400 γραμ. καλίου. (τύπος 6.7—7.6—9.1.)	8 χιλ. 800	9 χιλ. 100	17 χιλ. 900	13 χιλ. 770	433	5.05	0.37
4	Λίπανσις κατὰ δένδρον μέ: 40 χιλ. κόπρου 700 γραμ. θεϊκῆς ἄμμωνίας 1 χιλ. ὑπερφωσφορικοῦ 400 γραμ. καλίου.	8 χιλ. 800	10 χιλ. 100	18 χιλ. 900	14 χιλ. 770	457	11.05	0.75

Συμπλῦσσοντες τοὺς ἄνω δύο πίνακας εἰς ἓνα μόνον ἔχομεν τὸν κάτωθι πίνακα Γ ὁ ὁποῖος δεικνύει τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω δεδομένων, ἐκάστου δένδρου καποφοροῦντος κατὰ διετίαν.

Διὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ ἄνω πίνακος ἐβασίσθημεν ἐπὶ τῶν ἑξῆς:

1ον. Ὅτι τὰ ἔξοδα ἐκάστου δένδρου ἀνέρχονται εἰς δρχ. 43 ἀναλυομένας ὡς ἑξῆς:

α) Τόκος διὰ 2 ἔτη ἀξίας τοῦ δένδρου (δρχ. 150) πρὸς 1% ο/ο δρχ. 30

β) Ἐξοδα καλλιεργείας ἐνὸς δένδρου διὰ 2 ἔτη » 10

γ Φόροι καὶ γενικὰ ἔξοδα » 3

Τὸ ὅλον ἔξοδα διὰ 2 ἔτη Δρχ. 43

Πίναξ εἰσοδήματος

Τεμάχια	Μέσον προϊόν 2 ἐτῶν τῶν ἀγρῶν Α καὶ Β χιλ. ο/ο	Καλλιεργητὰ ἐξοδα διὰ 2 ἔτη δρχ.	Ἐξοδα λιπάσματος δρχ.	Τὸ ὅλον τῶν ἐξόδων δρχ.	Ἀξία προϊόντος πρὸς δρχ. 5 κατὰ χιλιόγρ. μόνον	Τιμὴ κόστους κατὰ χιλιόγρ. μόνον	Κέρδος ἢ ζημία δρχ.	Ἀπόδοσις τῶν λιπασμάτων ἐπὶ 100 δατάνης
Μάρτυς ἄνευ λιπάσματος	5.990	43.00	—	43.00	29.95	7.18	-13.05	0
Κόπρος	14.440	43.00	6.00	49.00	72.20	3.39	+23.20	385
Χημ. λίπασμα	18.250	43.00	5.05	48.05	91.25	2.63	+43.20	860
Κόπρος καὶ Χημ. λίπασμα	21.450	43.00	11.05	54.05	107.25	2.52	+53.20	482

Συμπεράσματα.

Ο κάθε ένας που με προσοχή θα μελετήσει τον πίνακα τούτου εύκολα θα φθάση εις τὰ ἐξῆς πρακτικά συμπεράσματα.

α) Όποιος καλλιεργεῖ τὰ ἐλαιόδενδρα χωρὶς λίπασμα ἔχει ζημίαν δρχ. 13.05.

β) Όποιος καλλιεργεῖ τὴν ἐλιά του καὶ τὴν κοπρίζει μὲ 40 δκάδας κόπρον κατὰ δένδρον, κερδίζει κατὰ δένδρον καὶ κατὰ διετίαν δρχ. 23.20.

γ) Όποιος καλλιεργεῖ τὴν ἐλιά του καὶ τῆς δίδει καὶ χημικὸν λίπασμα ἀξίας δρχ. 5 κατὰ διετίαν, κερδίζει κατὰ διετίαν δρχ. 43.20.

δ) Όποιος καλλιεργεῖ τὴν ἐλιά του καὶ τὴν κοπρίζει καὶ συγχρόνως τῆς δίδει καὶ χημικὸν λίπασμα ἐν ὅλῳ ἀξίας δρχ. 11 κερδίζει κατὰ διετίαν δρχ. 53.20.

Ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω καταφανὲς ἀποδεικνύεται ὅτι ἀπαραίτητον εἶναι γὰ λιπαίνωνται τὰ ἐλαιόδενδρα καὶ μάλιστα ἡ λίπανσις πρέπει νὰ εἶναι γενναία.

Τὰ χρήματα ποὺ δίδετε διὰ τὴν ἀγορὰν κόπρου ἢ χημικοῦ λιπάσματος τὰ τοκίζετε πρὸς 385—860 τοῖς ἑκατόν.

Σημειώσατε ὅμως ὅτι διὰ νὰ ἔχετε ἀπὸ τὰ λιπάσματα τόσον ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα ἀπαραίτητον εἶναι νὰ καλλιεργεῖτε καλὰ καὶ νὰ κλαδεύετε λογικὰ τὰ δένδρα σας.

Ἡ ἐλιά ὑπὸ τοῖς ἄνω ὁσους εἶναι πηγὴ ἀπείρου πλούτου.

A. Θ. Μ.

ΤΑ ΚΑΠΝΑ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ

Χωρὶς καμμίαν, ἀμφιβολίαν ἡ Αἴγυπτος εἶναι μία ἀπὸ τὰς καλυτέρας ἀγορὰς καπνῶν, διὰ τὴν Ἑλλάδα δὲ ἡ ἀγορὰ αὕτη ἔχει ὅλους ἰδιαιτέρων σπουδαιότητα, διότι πάντοτε ἦτο μία ἀπὸ τὰς καλὰς πελατίδας μας· διὰ τοῦτο οἱ Ἕλληνες καπνέμποροι καὶ καπνοπαραγωγὸι χρεωστοῦν ἐκ τοῦ πλησίον νὰ παρακολουθοῦν καὶ σφιγγομετροῦν τὰς διαθέσεις τῆς.

Πρὸς διευκλύνειν τῆς τοιαύτης ἐργασίας τῶν καπνεμπόρων μας δημοσιεύομεν παρὰ πόδας στατιστικὴν καταναλώσεις καπνῶν διαφόρων προελεύσεων ἐν τῇ Αἰγυπτιακῇ καπναγορᾷ κατὰ τὰ ἔτη 1923 καὶ 1924.

Τὸν στατιστικὸν τοῦτον πίνακα ἐπήραμεν ἀπὸ τὴν **Εμπορεῖαν** (φύλλον 256) ἑξαίρετον περιοδικόν, συχνὰ ἐνασχολούμενον μὲ τὸ μετὰ τῆς Αἰγύπτου ἑλληνικὸν Ἐμπόριον.

Συγκριτικὸς Πίναξ τῆς εἰσαγωγῆς Καπνῶν ἐν Αἰγύπτῳ (1923—24).

	1924		1923		Ἀύξησης ἢ μείωσης μετὰ τὴν κατὰ τὴν ἐτήσιαν ἀλλαγὴν ἐν ἔτι 1923—24 κατὰ χιλ.	Ἀύξησης ἢ μείωσης μετὰ τὴν ἐτήσιαν ἀλλαγὴν ἐν ἔτι 1922—23 κατὰ χιλ.
	Κατανάλωσις κατὰ χιλ.	%) τῆς ὅλης	Κατανάλωσις κατὰ χιλ.	%) τῆς ὅλης		
1) Κίνα	2.313.603	33.3	2.246.858	33.0	+0.3	+3.4
2) Ἑλλάς	2.119.683	31.6	2.288.643	34.5	—2.9	—7.9
3) Ἰαπωνία	918.859	13.3	697.886	12.0	+1.3	+24.1
4) Ρωσσία	764.606	11.1	760.759	11.4	—0.3	+0.4
5) Τουρκία	465.407	6.6	448.403	6.7	—0.1	+3.9
6) Βουλγαρία	203.401	2.9	131.464	1.9	+1.0	+35.5
	6.899.500	98.8	6.667.690	99.7		

Συμπεράσματα.

Ἡ ἐκ τοῦ σύγγενος ἐξέτασις τοῦ πίνακος τούτου μᾶς δίδει τὰ ἐξῆς συμπεράσματα:

1ον Ἡ κατανάλωσις τοῦ καπνοῦ ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ τὰ δύο ταῦτα ἔτη ἐπαισιθητῶς ἔμεινε ἡ ἴδια· αὐξήσις κατὰ τὸ 1924 μόνον 3.3 οἰο.

2ον Ὅλαι αἱ χώραι αἱ εἰσάγουσαι καπνοὺς εἰς τὴν Αἴγυπτον ἠῦξαν, ἔστω καὶ ἀνεπαισθήτως, κατὰ τὸ 1924 τὴν εἰσαγωγὴν τῶν, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1923. Μόνον τῆς Ἑλλάδος ἡ εἰσαγωγὴ ἐπαισιθητῶς ἠλαττώθη, διότι ἀπὸ 2.220.649 χιλγρ. ποὺ εἰσήγαγε κατὰ τὸ 1923 κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἡ εἰσαγωγὴ μας κατῆλθεν εἰς 2.119.683 χιλγρ. ἥτοι ἡ εἰσαγωγὴ μας κατὰ τὸ 1924 ἠλαττώθη κατὰ 170.000 χιλγρ. δηλ.: ἐχάσαμεν 7 οἰο.

3ον Ἡ Βουλγαρία, ἡ ὁποία κατὰ τὸ 1923 εἰσήγαγεν εἰς τὴν Αἴγυπτον 131.464 χιλγρ. ἀμέσως τὸ ἐπόμενον ἔτος ἠῦξεν ἐπαισιθητῶς τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἀνελθούσαν εἰς χιλγρ. 203.401: ἡ αὐξήσις αὕτη ἰσοδυναμεῖ πρὸς 55 οἰο δηλ.: ἡ Βουλγαρία ἀπερρόφησε μόνη τῆς 72.000 ἐπὶ τῆς ἐκ 221.000 χιλγρ. αὐξήσεως τῆς Αἰγυπτιακῆς καταναλώσεως· τὴν ὑπολειπομένην διαφορὰν (χιλγρ. 149.000) διεισφόρησαν εἰς μικρὰς ἀναλογίας αἱ ἄλλαι χώραι (Τουρκία, Κίνα, Ἰαπωνία καὶ Ρωσσία).

Μόνον τῆς Ἑλλάδος ἡ εἰσαγωγὴ ἠλαττώθη.

4ον Οἱ ἀριθμοὶ τῆς παραγράφου 3 ἀποδεικνύουν ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι καπνισταὶ προτιμοῦν τὰ καπνὰ καλῆς ποιότητος· διότι ἐνῷ ἡ κατανάλωσις τῶν κατωτέρας ποιότητος καπνῶν ἔμεινε στάσιμος, τὰ καλυτέρας ποιότητος καπνὰ (Βουλγαρίας καὶ Τουρκίας) ἐκέρδισαν ἱκανὸν ἔδαφος.

Οἱ ἀνωτέρω παρατιθέμενοι ἀριθμοὶ βροντοφωνοῦν:

Ἑλληνες καπνοκαλλιεργηταὶ καὶ καπνέμποροι φροντίσατε νὰ κρατῆτε ὑψηλὰ τὴν ποιότητα τῶν καπνῶν σας καὶ μεριμνήσατε νὰ υποβιβάσῃτε τὴν τιμὴν τοῦ κόστους τοῦ πολυτίμου προϊόντος σας, διότι ἄλλως οἱ Βούλγαροι καὶ οἱ Τούρκοι, τῶν ὁποίων τὰ καπνὰ εἶναι ἐπίσης καλῆς ποιότητος, κατ' ἐλάχιστον ὑπολειπόμενα τῶν ἰδικῶν σας, θὰ σᾶς ὑποσκελίσωσιν ἀπὸ τὴν καπναγορὰν τῆς Αἰγύπτου.

Οἱ Ἕλληνες καπνοκαλλιεργηταὶ χρεωστοῦν καλῶς νὰ μάθουν ὅτι ὁ σπουδαιότερος συντελεστὴς τῆς υποβιβάσεως τῆς τιμῆς τοῦ κόστους τοῦ προϊόντος τῶν, εἶναι τὸ χημικὸν λίπασμα τύπου 6—8—8, ὅταν τοῦτο παρασκευάζεται μὲ ὕλικά πρωιότητος ποιότητος, ἥτοι μὲ νιτρικὸν καὶ ἀμμωνιακὸν ἄζωτον, μὲ ὑπερφωσφορικόν, μὴ περιέχον ἐπιβλαβεῖς οὐσίας (π. χ. ἀρσενικόν) ἔστω καὶ εἰς ἐλαχίστας ποσότητας καὶ πρὸ πάντων νὰ περιέχῃ θεικόν κἀλι—ποτὲ χλωριούχον, τὸ ὁποῖον καταστρέφει τὴν ποιότητα τοῦ καπνοῦ.

Ἡ πεῖρα πλείστων Ἑλλήνων καπνοκαλλιεργητῶν τρανῶς ἀπέδειξεν ὅτι τὰ λιπάσματα τῆς ΑΕΕΧΠ καὶ λιπασμάτων τελείως ἐκπληροῦσι τοὺς ἄνω ὁσους.

Τὸ θετικὸν τοῦτο γεγονός κάθε καπνοκαλλιεργητῆς δύναται νὰ ἐξακριβώσῃ ἐρωτῶν συναδέλφους του μεταχειρισθέντας Ἑλληνικά καὶ ξένα λιπάσματα.

Οἱ Ἕλληνες καπνοκαλλιεργηταί, χάριν τοῦ συμφέροντός των, χρεωστοῦν νὰ ἀποφύγουν τὰ ξένα λιπάσματα, διότι οἱ ξένοι δὲν ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν πρόοδον τοῦ Ἑλληνος γεωργοῦ—αὐτοὶ ἐνδιαφέρονται πῶς θὰ κερδίσωσι περισσότερα—ἐξ ἀντιθέτου ἡ ΑΕΕΧΠ καὶ λιπασμάτων ἀμέσως ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν πρόοδον τοῦ Ἑλληνος γεωργοῦ διότι ἡ ζωὴ καὶ ἡ ὑπαρξὶς τῆς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν εὐδοκίμησιν τῶν ἔργων τούτου· τὰ συμφέροντα τῆς ΑΕΕΧΠ καὶ λιπασμάτων εἶναι συνυφασμένα μὲ τὰ συμφέροντα τοῦ γεωργοῦ, ἡ πρόοδος τοῦ ἐνὸς εἶναι ἡ πρόοδος τοῦ ἄλλου· μετὰ τὸν τοῦ Ἑλληνος γεωργοῦ καὶ τοῦ Ἑλληνος Βιομηχάνου ὑπάρχει στενωπὴ φυσικὴ καὶ ἀδιάσπαστος ἀλληλεγγύη.

Τὸ σημεῖον τοῦτο καλῶς πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν ὅλοι οἱ Ἕλληνες.

A. Θ. Μ.

Οἱ Γεωργικοὶ Συνεταιρισμοὶ
καὶ ἡ Γεωργικὴ Πρόοδος

Ὁ Νομογεωπόνος Κερκύρας κύριος Νίκος Λύχνος ἐδημοσίευσεν εἰς τὴν ἐφημερίδα **Κέρκυραν** τῆς 21 Ἰουλίου π. ἔ. ἀξιόλογον μελέτην ὑπὸ τὸν τίτλον **Ἐπιβεβλημένη ἀναδιοργάνωσις τῆς Γεωργικῆς ὑπηρεσίας πρὸς βελτίωσιν τῆς Γεωργίας.**

Τὴν μετ' ἐπιμελείας ἀνάγνωσιν τῆς προκειμένης μελέτης συνιστῶμεν εἰς ὅλους τοὺς ἐνδιαφερομένους διὰ τὴν πρόοδον τῆς Γεωργίας τῆς χώρας μας.

Ἐκ τῆς προκειμένης λίαν ἐνδιαφερούσης μελέτης τοῦ κυρίου Λύχνου χρήσιμον θεωροῦμεν νὰ ἀναδημοσιεύσωμεν ἐπὶ λέξει τὴν κάτωθι περικοπήν:

«Ἰδού τὸ ἔργον τῶν ἥδη ὁργανωθέντων γεωργ. συν.)σμῶν.

Ἀπὸ τὰς γεωργικὰς ταύτας ὁργανώσεις ἡ γεωργικὴ ὑπηρεσία ἀναμένει σύμπραξιν καὶ ὠθησιν πρὸς βελτίωσιν τῆς γεωργίας. Πρέπει νὰ ὑποχρεώσωσι τὰ μέλη των οἱ πολλοὶ γεωργικοὶ συν.)σμοὶ νὰ συστήσωσι ὀλίγους δοκιμαστικούς ἀγροὺς εἰς τοὺς ὁποίους

νὰ ἀποδεικνύεται μὲ τὴν ὑπόδειξιν τῶν γεωπόνων ἡ ἀποτελεσματικότης τῶν διαφόρων τύπων τῶν λιπασμάτων, νὰ ἐξαπλώνηται ἡ τόσον ἐνδιαφέρονσα καλλιέργεια τῶν ὀπωροφόρων καὶ ἰδίως τῶν ἐσπεριδοειδῶν δένδρων.»

Ναὶ!!! Τὸ σπουδαιότερον καθήκον τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν εἶναι νὰ ἐργασθῶσι πρὸς ἀνύψωσιν τῆς κοινωνικῆς στάθμης τοῦ Ἀγροῦ, κατὰ τρόπον τοιοῦτον ὥστε τελείως νὰ **χειραφετηθῇ** καὶ νὰ καταστῇ ἱκανὸς μόνος του, συνεργαζόμενος μὲ τοὺς συγχωρικοὺς του, νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν προστασίαν τῶν ἀληθινῶν καὶ πραγματικῶν συμφερόντων καὶ δικαιωμάτων του, χωρὶς νὰ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ προστρέχῃ εἰς τὴν κηδεμονίαν διαφόρων κοινωνικῶν παρατίτων.

Ὁ χωρικός γεωργοκτηματίας τελείως θὰ **χειραφετηθῇ** καὶ θὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν προστασίαν τῶν **δῆθεν φίλων του** ἀλλὰ πράγματι **παρασίτων του**, ὑπὸ ὁποίαν δήποτε μορφήν καὶ ἂν παρουσιάζωνται, μόνον διὰν καλῶς μορφωθῇ ἀπὸ ἐπαγγελματικῆς ἀπόψεως, ὅτε ἡ κοινωνικὴ θέσις του θὰ ἀνυψωθῇ τοσοῦτον ὥστε μόνος του, ἴσος πρὸς ἴσον, νὰ διεκδικῇ τὰ δικαιώματα—τὰ κοινωνικά, τὰ οικονομικά, τὰ πολιτικά κ.τ.λ.κ.τ.λ. ἀνευ τῆς μεσολαβήσεως τρίτων μὴ γεωργῶν, πρὸς οἰονδήποτε ἄστυν ἢ διανοούμενον, ὅστις σήμερον ἢ τὸν πῆξει κατὰ τοῦτον ἢ ἐκείνον τὸν τρόπον ἢ τὸν ἐκμικρὰ μετεχειριζόμενος γλυκοὺς τρόπους καὶ μεγάλας λέξεις καὶ παρέχων μεγίστας ὑποσχέσεις περὶ τῆς βελτιώσεως τῆς καταστάσεως τοῦ χωρικοῦ ὑπὸ τὸν μυστικὸν ὅρον, ὅτι οὗτος (ὁ χωρικός) θὰ ἔχῃ τυφλὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν αὐτοκαλούμενον προστάτην του· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ χωρικός δὲν ἐχειραφετηθῇ, ἀπλῶς ἠλλαξέ κύριον (τύραννον) ἐκμεταλλετήν.

Ὁ χωρικός τότε μόνον θὰ καταστῇ πράγματι **ἐλευθέρως** διὰν μορφωθῇ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, καὶ ἰδίως ἐπαγγελματικῆς, καὶ καταστῇ ἀνεξάρτητος ὁλικῶς καὶ ἡθικῶς. Αὐτοὺς εἶναι ὁ σκοπὸς τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν.

Αρ. Θ. Μουράτογλου

Ἡ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΣΙΤΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΟ 1925

Ἡ τελευταία ἐσοδεία τοῦ σίτου εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἦτο λίαν ἱκανοποιητικὴ ὥς ἐμφαίνεται ἀπὸ τὸν κάτωθι πίνακα, δημοσιευθέντα ἀπὸ τοῦ λίαν γνωστοῦ καὶ παγκοσμίου φήμης περιοδικοῦ L' economiste Français κατὰ περίληψιν τῶν λεπτομερῶν σχετικῶν στατιστικῶν τοῦ ἐν Ρώμῃ Διεθνoῦς Ἰνστιτούτου τῆς Γεωργίας.

Παραγωγή τοῦ σίτου.

Χῶραι	1924	1925	Μέση παραγωγή τῶν 5 τελευταίων ἐτῶν
Εὐρώπη (12 χῶραι)	260.6	200.9	218.5
Καναδὰς καὶ Ἡν. Πολιτεία	296.7	308.8	321.8
Ἀσία (4 χῶραι)	99.2	108.1	100.1
Βορ. Ἀφρική (4 χῶραι)	29.4	23.2	23.2
Ὀλικά	685.9	641.0	663.6
Ρωσσία (U.R.S.S.)	180.2	103.9	
Γενικὸν ἄθροισμα.	866.1	744.9	

Ἡ εἰς σίτον παραγωγή τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων 32 χωρῶν ἀντιπροσωπεύουσι τὰ 90 οἰο τῆς ὅλης παραγωγῆς τοῦ Β. ἡμισφαιρίου. Ἀπὸ τὸ ἄνω ποσὸν (866.1 ἑκατομμύρια γαλλ. στατήρων) ἐλλείπουσι τὰ ποσὰ χωρῶν τινῶν (τῆς Γαλλίας, Αὐστρίας, Βελγίου, Πορτογαλλίας κτλ.) τῶν ὁποίων ἡ κατὰ τὸ 1924 ὅλη παραγωγή εἶχεν ἀνέλθει εἰς 90 ἑκατομ. γαλλ. στατήρων.

Εἰς συμπλήρωσιν τοῦ ἄνω, σημειοῦμεν ὅτι ἐκτοτε ἐξηκριβώθη καὶ ἡ παραγωγή ε.ε. τῆς Γαλλίας ἥτις κατὰ τὸ Bulletin des Haies ἀνῆλθε εἰς 90.3 ἑκπ. στατήρων ἥτοι, ἐνῷ κατὰ τὴν ἐσοδείαν τοῦ 1924 ἦτο 80.9 ἑκατομμυρ. γαλλ. στατήρων ἀνῆλθεν εἰς 90.3 ἑκπ. στ. διαφορὰ ὑπὲρ τοῦ 1925 στατηρ. γαλλ. 10 ἑκατ.

**

Ὁ Economiste Français διὰ τὰς παραδυναβίους χώρας δίδει, σχετικῶς πρὸς τὴν παραγωγήν τοῦ σίτου, τὸν ἀκόλουθον στατιστικὸν πίνακα εἰς ἑκατομμύρια γαλλ. στατήρων.

	1925	1924	1919—1923
Βουλγαρία	13.2	7.7	8.6
Κράτος Σέρβων Κροατῶν	22.4	15.7	13.6
Οὐγγαρία	18.1	14.0	14.5
Ρουμανία	29.0	19.2	22.7
Ὀλικὸν γιν.	82.7	56.6	59.4

Περὶ τῆς παραγωγῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς ἄνω στατιστικὰς οὐδεὶς γίνεται λόγος.

Ὁ ἀρθρογράφος τοῦ Economiste Français, εἰς τὸ ὑπ' ὄψιν μας ἄρθρον του, ἐκτενῶς ἐξετάζων τὴν αὐτοπαραγωγήν τῆς Γαλλίας ἀπὸ τοῦ 1912—1925 φθάνει εἰς τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα.

1ον Ἡ μεγαλειτέρα ἐσοδεία τοῦ σίτου—κατὰ τὴν 14ετῇ ταύτην περίοδον—ἐπραγματοποιήθη κατὰ τὸ 1912 (91 ἑκατομ. γαλλ. στατ. σίτου)· ἡ μικροτέρα δὲ ἐσοδεία ἦτο ἡ τοῦ ἔτους 1917 (31-6 ἑκατ γ. στ.), τὸ χειρότερον ἔτος τοῦ πολέμου· ἀπὸ τοῦ 1920 αἱ ἐσοδεῖαι τοῦ σίτου ἤρχισαν κανονικῶς νὰ αὐξάνωσι—ἀποτέλεσμα τῆς εἰρήνης—καὶ ἔφθασαν, κατὰ τὸ 1925 εἰς 90.3 ἑκατ. γ. στ., ποσὸν σχεδὸν ἴσον πρὸς τὴν παραγωγήν τοῦ 1912.

2ον Τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα εἶναι καὶ λίαν ἱκανοποιητικὰ καὶ πάρα πολὺ ἐνθαρρυντικά, τόσῳ μάλλον καθ' ὅσον κατὰ τὸ 1912 ἐκαλλιεργήθησαν 6.542.000 ἑκτάρια (65.420.000 στρέμμ.) ἐνῷ κατὰ τὸ 1925 ἡ εἰς σίτον καλλιεργηθεῖσα ἑκτασις ἀνῆλθε μόνον εἰς 5.570.000 ἑκτάρια, ἥτοι ἐπὶ ἑλκτον 972.000 ἑκτάρια (=9.720.000 στρέμμ.).—Δηλαδή ἐνῷ ἡ κατὰ ἑκτάριον ἀπόδοσις κατὰ τὸ 1912 ἦτο χιλιόγραμμο 1390 ἡ ἀπόδοσις τοῦ 1925 ἀνῆλθεν εἰς χιλιόγραμμο 1620· ἡ σπουδαία αὕτη κατὰ ἑκτάριον αὐξήσις τοῦ σίτου (χιλγρ. 230 κατὰ ἑκταρ—23 χιλιόγραμμο κατὰ στρέμμα ἐλληνικόν) ὀφείλεται εἰς τὴν ἐν γένει πρόοδον τῆς γαλλικῆς γεωργίας, πρόσδοον στηριζομένην κυρίως εἰς τὴν λελογισμένην χρῆσιν μεγαλειτέρων ποσῶν Χημ. λιπασμάτων· ὄντως ἡ σημερινὴ κατανάλωσις τῶν Χημικῶν λιπασμάτων ἐν Γαλλίᾳ εἶναι κατὰ 40% μεγαλειτέρα ἀπὸ ὅ,τι ἦτο κατὰ τὸ 1912.

3ον Ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρατεθέντων ἀριθμῶν καταφανὲς ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ γάλλοι αὐτοκαλλιεργηταί, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐντατικώτερον καλλιεργοῦσι μεταχειριζόμενοι ἄφθονα Χημικὰ λιπάσματα, χωρὶς νὰ παραμελῶσι καὶ τὰς ἄλλας μεθόδους τῆς βελτιωτικῆς γεωργίας (ἐκλεκτὸν σπόρον, τελειότερα μηχανήματα κ.τλ.) καὶ ἀφ' ἑτέρου σημαντικῶς περιορίζουσι τὴν εἰς σίτον καλλιεργουμένην ἑκτασιν πρὸς ὄφελος τῶν κτηνοτροφικῶν καλλιεργειῶν, πρὸς μεγαλειτέραν ἐπαύξησιν τῆς κτηνοτροφίας των, ἀπὸ τὴν ὁποίαν προσπορίζονται μεγάλα κέρδη.

Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου παρακαλοῦμεν τοὺς ἀναγνώστας μας μετὰ προσοχῆς νὰ ἀναγνώσωσιν ἐκ νέου τὰ ὅσα ἐγράψαμεν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 161—162 φύλλον μας περὶ τῆς ἐν γένει κτηνοτροφίας καὶ ἰδιαίτερος περὶ τῶν τάσεων τῆς γαλλικῆς κτηνοτροφίας. (Αγρ. Ταχ. φύλλ. 161—162 σελ. 38).

Πρακτικὰ συμπεράσματα. Ὅσοι ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μας μετὰ προσοχῆς μελετήσωσι τὰ ἐν Γαλλίᾳ συμβαίνοντα ἀσφαλῶς θὰ συναγάγωσι τὰ ἐξῆς συμπεράσματα.

α.) Ὅτι εἶναι ἀδύνατον ἡ αὐτοκαλλιέργεια νὰ ἀποβῇ ἐπικερδὴς ἀνευ βελτιωμένης ἐντατικῆς καλλιέργειας, στηριζομένης κυρίως ἐπὶ τῆς χρήσεως χημικῶν λιπασμάτων καὶ

β.) ὅτι εἰς τὰς πλεοναζούσας γαίας ὀφείλουσι μετ' ἐπιμελείας νὰ καλλιεργῶσι κτηνοτροφικὰ φυτὰ πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ βελτίωσιν τῆς κτηνοτροφίας μας.

Ὅταν πραγματοποιηθῶσι παρ' ἡμῶν αἱ δύο αὗται θεμελιώδεις βελτιώσεις καὶ αὐτόρκειαν θὰ ἔχωμεν καὶ δὲν θὰ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ εἰσάγωμεν ἐκ τοῦ ἑσωτερικοῦ κτηνοτροφικὰ προϊόντα διὰ τὴν διατροφήν καὶ συντήρησιν μας.

Φυσικὴ συνέπεια: ἡ **ἐξυγίανσις τοῦ Ἑθνικοῦ μας νοήματος**, διότι δὲν θὰ ἐξάγωμεν χρυσὸν διὰ σίτον, κρέας κλπ. κλπ. Οἱ ἐντεταλμένοι νὰ μεριμνῶσι διὰ τὴν ἐξυγίανσιν τῶν οικονομικῶν μας ἐν γένει καὶ ἰδιαίτερος τῆς δαπάνης μας **ἐπιτακτικὰ** ὑποχρεοῦνται νὰ ἐνισχύωσι λειτουργίαν τῆς **Ἑθνικῆς μας Βιομηχανίας** ἐν γένει καὶ ἰδιαίτερος τὴν **Γεωργίαν** μας.

A. Θ. Μ.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἡ Γεωργία τῶν Ἡν. Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, κατ' ἀκριβεῖς στατιστικὰς παραίει τὰ 21 % τῆς παγκοσμίου παραγωγῆς τοῦ σίτου, καὶ τὰ 52 % τῆς παραγωγῆς τοῦ βρώμικου.

Πρὸς τοὺς τοὺς ἡ εἰς γαϊάνθρακος παραγωγή τῶν Ἡν. Πολιτειῶν ἀνέχεσται εἰς τὰ 43.5 τῆς παγκοσμίου παραγωγῆς τοῦ πολυτίμου τούτου συντελεστοῦ τῆς ἐν γένει βιομηχανίας. Ὑστερὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ δεδομένα τῆς στατιστικῆς εἶναι παράδοξον ὅτι αἱ Ἡν. Πολιτεῖαι εἶναι τόσον προηγμένοι καὶ πλούσιοι;

ΤΑ ΧΗΜΙΚΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΗΝΩΜ. Π. Β. ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Αί 'Ην. Π. της Β. 'Αμερικής χρησιμοποιούν αξιοσημείωτα ποσά Χημ. Λιπασμάτων' εν τούτοις αί σχετικοί Βιομηχανίαί της μεγάλης ταύτης χώρας δεν είναι εισέτι τόσοσ. ανεπτυγμέναι ὥστε νά παράγωσι τὰ ἀναγκαῖα ποσά λιπασμάτων διὰ τὴν πλήρη ἐπάρκειαν τῆς χώρας διὰ τοῦτο ἡ εἰσαγωγή Χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὰς 'Ην. Πολιτείας υπερβαίνει κατὰ πολὺ τὴν ἔξαγωγήν παρομοίων εἰδῶν.

Ἡ εἰς Χημικὰ Λιπάσματα εἰσαγωγή τῆς 'Αμερικής κατὰ τὸ 1ον ἑξαμήνου τοῦ 1925 ἀπέτελεσε τὰ 41 % τῆς ὅλης εἰσαγωγῆς καὶ μόνον τὰ 11,1% τῆς ἔξαγωγῆς ὁμοίων ὑλικῶν ἥτοι ἡ εἰσαγωγή λιπασμάτων εἰς τὴν 'Αμερικὴν εἶναι σχεδὸν τετραπλάσια τῆς ἔξαγωγῆς τοιούτων πρὸς τὰς ἑξῆς χώρας. Δηλαδή αἱ 'Ην. Πολ. τῆς 'Αμερικής ἔχουσιν ἀνεπάρκειαν Χημικῶν λιπασμάτων.

Τὸ ἀνωτέρω γενικῶς λεγόμενα γίνονται σαφέστερα διὰ τῆς παραθέσεως τῶν ἀκολουθῶν θετικῶν ἀριθμῶν, προσερχομένων ἀπὸ ἐπισήμους στατιστικάς.

Ἡ κατὰ τὸ 1ον ἑξαμήνου τοῦ 1925 εἰσαγωγή Χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὴν 'Αμερικὴν ἀνῆλθεν εἰς 1.222.000 τόννους ἀξίας 46 ἑκατομμυρίων δολλαρίων τὰ ποσά ταῦτα, ἐν συ. κρίσει πρὸς τὴν εἰσαγωγήν τοῦ 1ου ἑξαμήνου τοῦ 1924, εἶναι ἀνώτερα κατὰ 24% μὲν ὡς πρὸς τοὺς τόννους καὶ κατὰ 20% κατ' ἀξίαν, ἥτοι ἡ Γεωργία τῆς 'Αμερικής ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος εἰσάγει ἐπαισθητῶς μεγαλειτέρα ποσά χημικ. λιπασμάτων.

Αἱ 'Ην. Πολιτείαί, παρ' ὅλην τὴν εἰς χημικὰ λιπάσματα ἀνεπάρκειαν τῶν, ἔξαγουν καὶ τινὰ ποσά Χημικῶν λιπασμάτων, κυρίως ὑπὸ μορφήν ἀκατεργάστων ὑλικῶν (φωσφάτα).

Ὁ κάτωθι πίναξ δεικνύει τὰ εἶδη, ποσά καὶ ἀξίαν τῶν κατὰ τὴν 1ην ἑξαμηνίαν τοῦ 1925 ἑξαχθέντων λιπασμάτων.

Ἑξαχθέντα εἶδη	Τόννοι	Ἀξία εἰς χιλιάδας δολλαρίων
Φωσφάτα ἀκατέργαστα	406.000	2.770
Θεικὴ ἄμμωνία	49.000	2.677
Υπερφωσφορικά	44.000	656
Σύνθετα λιπάσματα	16.000	796
Ἀζωτοῦχα	4.000	217
Ὀλικὰ ποσά	519.000	7.116

Ἡ ἔξαγωγή τοῦ 1ου ἑξαμήνου τοῦ 1925, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τοῦ 1924 ἡλαττώθη ἐπαισθητῶς μὲν ὡς πρὸς τὴν θεικὴν ἄμμωνίαν καὶ τὰ σύνθετα λιπάσματα, ἠδὲ καὶ ὅμως κατὰ τι διὰ τὰ φυσικά (ἀκατέργαστα) φωσφάτα κ.τ.λ.

Σ.Σ. Τοὺς ἄνω ἀριθμοὺς παραλάβομεν ἀπὸ τὸ ἔγκριτον Γαλλικὸν περιοδικὸν Le phosphate et les Engrais chimiques (τεύχος 1436 τῆς 1ης Δεβρίου 1925).—

**

Δὲν ἔχομεν καμμίαν ἀπολύτως ἀμφιβολίαν ὅτι οἱ εὐφρεῖς 'Ελλήνες καταναλωταὶ Χημ. Λιπασμάτων μετ' ἐπιμελείας θὰ μελετήσωσι τοὺς ἀνωτέρω παρατιθέμενους ἀπὸ ἐπισήμους στατιστικὰς ἀκριβεῖς ἀριθμοὺς καὶ πολὺ εὐχερῶς θὰ ἐκτιμῶσι τὴν ἀξίαν τῶν πομπῶν καὶ πολυταράχων θεκλαμῶν, τὰς οποίας κάποιον ἔμπορον 'Αμερικανικοῦ τινος λιπάσματος ἀνησυχῶς καὶ πολυταράχως κάμνουσι γύρω γύρω ἀπὸ τὸ 'Αμερικανικὸν ἐμπόρευσμά των, τὸ ὁποῖον δῆθεν εἶναι περιζήτητον εἰς τὰς τροπικὰς χώρας κ.τ.λ. ἀλλὰ ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι δὲν ἐξοδεύεται εἰς τὴν πατρίδα του, τὴν 'Αμερικὴν, διότι, πρὸς τοῖς ἄλλοις, εἶναι **κατὰ πολὺ ἀκριβώτερον τοῦ πρέποντος.**

Συνιστῶμεν δὲ εἰς τοὺς ξενόζηλους γεωργοκτηνοτρόφους, πρὸς τὸν νὰ ἀγοράσωσι ξενικά λιπάσματα, νὰ κάμουν δύο φορεῖς τοὺς λογαριασμοὺς των, διότι ἄλλως θὰ πληρώσουν εἰς μετρητὰ πολὺ ἀκριβὰ τὴν **ξενόζηλειαν** ἀπὸ τὴν ὁποίαν πάσχουν.

Α. Θ. Μ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Μακρόπουλον Ὠρωποῦ

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς κάμω γνωστὸν ὅτι τὸ λίπασμα, ὅπερ ἡγόρασα παρ' ὑμῶν καὶ διὰ πρώτην φοράν ἐχρησιμοποίησα πρὸς λίπανσιν τῶν διὰ σίτον σπαρέντων ἀγρῶν μου, παρατηρῶ ὅτι ἀσφαλῶς θὰ φέρῃ διπλάσιαν ἀπόδοσιν ὑπερτέραν ἀσυνκρίτως τῶν ἄνεν λιπασματος σπαρέντων ἀγρῶν μου.

Ὁ τέως πρόεδρος τοῦ Συν)σμοῦ μισθώσεως ἀγροκτημάτων Μαργοπούλου Ὠρωποῦ.

Ε. Παπαθανασίου

**

Καλαφατιῶνες Κερκύρας 16/6/25

Με μεγάλη μου εὐχαρίστησι παρατηρῶ ὅτι ἐφέτος στὴν Κέρκυρα ὁ 'Αγρ. Κόσμος ἐκατάλαβε μία καὶ καλὴ ὁτι, χωρὶς λιπασμάτων εἶναι ἀδύνατος πᾶσα καλλιέργεια.

Καὶ ἰδοὺ ἡ αἰτία.

Στὰ γεωμῆλα ἔπρεσεν ἐφέτος ὁλῶς διὰ μιᾶς περονόσπορος· μάλιστα εἰς πολλὰ μέρη ἦτο ἀδύνατον νὰ καταπολεμηθῇ με περοσπορίην, διότι ἐπέπεσε τόσον ἀκαριαίως ὥστε ἐνῶ ἐχλοῖζαν τὴν μίαν ἡμέραν τὰ φυτὰ τῶν γεωμῆλων, τὴν ἄλλην ἡμέραν παρουσιάσθησαν κατὰ ἔξωρα.

Αὐτὸ ἐπέφερεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν στάσιν τῆς θρέψεως τοῦ καρποῦ, ὅτι δὲν εἶχον θρέψαι δὲν ἔδραψαν.

Σχεδὸν ὅλοι εἰς τὸ χωριὸν εἶχαν φυτεῦσαι γεωμῆλα καὶ με ζωϊκὴν κόπρον καὶ με χημικὰ λιπάσματα χωριστὰ ἐννοεῖται.

Καὶ ἐπειδὴ τὸ λίπασμα ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ παραγάγῃ ἀμέσως καρποὺς, ἡ διαφορὰ ἦτο 1 πρὸς 2, δηλ. ἐὰν εἰς ἓνα ὀρισμένο κομμάτι γῆς ἔβγαζε κανεῖς 100 λίτρος εἰς τὸ αὐτὸ κομμάτι με λίπασμα ἔβγαζε 200.

Καὶ αὐτὸ δὲ δὲν εἶνε, κατὰ τὴν γνώμην μου, παρὰ ἓνα ἀπὸ τὰ πολλὰ πλεονεκτήματα ποὺ ἔχουν τὰ Χημικὰ λιπάσματα.

Π. Γ. Ροῆς

**

Μενίδι Ἰουνίου 1925

Οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι δηλοῦμεν ὅτι καταρκοιολυθήσαμεν κατὰ τὴν παρελθούσαν Γεωργικὴν περίοδον τὰς δι' Ὀλλανδικῶν λιπασμάτων λιπάνσεις ἀφ' ἑνὸς καὶ τὰς δι' Ἑλληνικῶν ἀφ' ἑτέρου.

Τὰ συμπεράσματα τῶν παρατηρήσεων συνοψίζονται εἰς τὸ ὅτι τὰ Ἑλληνικὰ ὑπῆρξαν κατὰ πολὺ ἀνώτερα τῶν ἄνω ἀναφερομένων ἔξων· ἡ διαφορὰ εἰς τὴν ἀπόδοσιν ὑπερέβη τὰ 3) ο)ο.

Συνιστῶμεν εἰς τοὺς γεωργοὺς νὰ ἀποφύγωσι τὰ ἔξω καὶ ἀγνωστα λιπάσματα μεταχειριζόμενοι τὰ Ἑλληνικά, τὰ ὁποῖα ἐκτὸς τῆς μεγαλειτέρας ἀποδόσεως εἶνε καὶ εὐθυνότερα, καὶ τέλος Ἑλληνικά.

Ι. Κ. Δημητριάδης Ἀναστ. Δ. Λαζάρου
Ε. Πόγγας Μ. Λαζάρου Γ. Σ. Καρανδρέας

**

Καπανδρῆτι 3) 8)βρίου 1925

Καθῆκον. μου θεωρῶ νὰ φέρω εἰς γνῶσιν σας τὰ ἀριστα ἀποτελέσματα τῶν λιπασμάτων τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας.

Ἀπὸ τοῦ 1921 καὶ ἐνεῦθεν, ὁπότε ἤρχισεν ἡ ὑπὸ τῶν γεωργῶν τοῦ χωριοῦ Καπανδρῆτιου χρησιμοποίησις τῶν Χημ. Λιπασμάτων τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας, τὰ ἀποτελέσματα τῶν ὁποίων ὑπῆρξαν θαυμάσια. Οἱ περισσότεροι τῶν γεωργῶν ἠγνόουν τὴν λέξιν Χημικὸν λίπασμα, καὶ ὅσα περὶ τούτου ἔλεγοντο, οὐ μόνον παρήρχοντο ἀπαράτηρητα, ἀλλὰ καὶ σταν ἰδιοῖς ὕμναις ἔβλεπον τὰ καλὰ ἀποτελέσματα ἐδίσταζον νὰ πιστεύσουν ὅτι ἡ ἀπόδοσις αὕτη ὀφείλετο ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ Χημ. λίπασμα. Ἦδη ὅμως ὁπότε καὶ οὗτοι σὺν τῷ χρόνῳ ἐπείσθησαν, ἡ χρησιμοποίησις ἐγενικεύθη καὶ ἡ εἰς 30 ἡμίσεα κατανάλωσις τῶν Χημ. λιπασμάτων τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας κατὰ τὸ ἔτος 1925 ἠδὲ καὶ καταπληκτικῶς φθάσασα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς 10 ἡμίσεα καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος θὰ διπλασιασθῇ. Ἐκ τούτων ἀποδεικνύονται σαφῶς τὰ ἀριστα ἀποτελέσματα τῶν λιπασμάτων τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας.

Μερικοὶ δὲ γεωργοί, οἵτινες ἐχρησιμοποίησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τὸ 'Αμερικανικὸν ἄμμοφῶς ἠναγκάσθησαν ἐφέτος νὰ προμηθευθῶσι λίπασμα τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας διὰ νὰ ἔχουν ἥσυχον τὸ κεφάλι τους.

**

Δ. Οἰκονόμος

Καλυδὼνα—Αῤῥήνης—(Ὀλυμπίας) 25 8βρίου 1925

Πέρυσιν ἀγόρασα ἀπὸ τὸ Πρατήριον τῶν Ἑλλ. λιπασμάτων Ζαχαρώς ἓνα σακκὶ λίπασμα γιὰ σιταῖρα τοῦ τύπου 4—12 3 καὶ με αὐτὸ ἔλιπαν 2 στρέμματα γλυνότοπο ποῦ δὲν ἐφύτρωνε οὔτε καούσα. (*) Ὅταν ὅμως τὸ ἔλιπαν, ἂν καὶ δὲν ἔβρεξε στὸ τόπο

(*) Σ.Α. Καούσα φυτὸν λιτότατον φυτόμενον καὶ εἰς ἀγονώτατα ἐδάφη καὶ ἐπὶ πετρώδ.

μας ἐπέρυσιν ἐλήρα ἀπὸ τὰ δύο ἑκείνα στρέμματα τὰ ὁποῖα ἔριξα 16 δκ. σπόρο 20 κοιλὰ ἥτοι 240 δκάδας.

Υστερα ἀπὸ αὐτὸ δὲν μπορῶ παρὰ νὰ εὐχαριστήσω τὴν Ἑλληνικὴν Ἑταιρίαν γιὰ τὰ σωτήρια καὶ ἀριστα λιπάσματα με τὰ ὁποῖα ἐφέτος ὄχι μόνον θὰ λιπάνω τὰ χωράφια μου παρὰ καὶ ὅλα τὰ κτήματά μου.

Ν. Πούρνος κτηματίας

**

Κουκουβίτσα 9 Φεβρουαρίου 1926

Μέχρι τῆς σήμερον ἔχει πεισθῇ τὸ ἥμισυ τῶν καλλιεργητῶν ἐνταῦθα περὶ τῆς χρησιμότητος τῶν λιπασμάτων τῆς Ἑταιρίας σας, καὶ ἤρχισεν νὰ χρησιμοποιηθῇ ταῦτα εἰς μεγάλας ἐκτάσεις.

Ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀπόδοσις τῶν λιπανθέντων κτημάτων, ὡς καὶ τῶν διὰ τῆς ἀντιπεροσπορίνης σας ψευκασθέντων ἁμπέλων, ὑπῆρξεν ἐξαιρετικῶς θαυμασία, ἥτοι ἐνῶ ἐν στρέμμα τριφυλλίου τοῦ γείτονός μου, μὴ λιπανθὲν ἀπέδωκε 400 δκάδας ξηροῦ τριφυλλίου, τὸ παρακείμενον ἰδικόν μου στρέμμα, τὸ λιπανθὲν μετὰ τὸ λίπασμα τύπου 0-12-6 μὴ ἀπέδωκε 1500 δκάδας ξηροῦ τριφυλλίου.

Ι. Χασιακός, ἱερεὺς.

**

Κρύα Βρύση—Κισιάμου—Κρήτης 7/1/26

Οἱ ἐδῶ γεωργοί μας ἔβγαζαν ἀχώριστοι σύντροφοι τῶν λιπασμάτων καθότι μᾶς ἔδωσαν θαυμάσια ἀποτελέσματα εἰς τὰ σιτηρά, καὶ οἱ πῶ στενοκέφαλοι γεωργοὶ ὁμιλοῦν κολακευτικῶς δι' αὐτὰ καὶ ἐλπίζω ὅτι ταχέως θὰ ἀρχίσωσι νὰ μεταχειρίζονται λιπάσματα καὶ εἰς ὅλα τὰ δεινδρώδη φυτὰ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Γεωργία θὰ θριαμβεύσῃ χάριν σὲ σας ποὺ καταβάλατε τόσας προσπάθειας διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς.

Κ. Γεωργακάκης.

**

Εὐλοκερα 22 Φεβρουαρίου 1926

Κύριον ΣΠ. Πολυζωγόπουλον

Πύργον

Διὰ τῆς παρουσίας μου σᾶς γνωρίζομεν ὅτι ἐκ τῶν λιπασμάτων τῶν ὁποίων μᾶς ἔδωσατε εἶδομεν ἀφάνταστον ἐπιτυχίαν, ὑπερβαίνοντα ὅλα τὰ λιπάσματα, καθὼς καὶ τῆς Ἑταιρίας ἀμμοφῶς δὲν ἔχουσι τοιαύτην ἐπιρροήν. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν προμηθειαν τῶν λιπασμάτων σας, καὶ νὰ ἦσθε βέβαιοι ὅτι οὐδέποτε θὰ παραλείψωμεν ἐργασίαν ἄνευ λιπασμάτων καὶ τὴν σύστασιν αὐτῶν.

Ν. Κουμουνοδούρος
Κ. Ζηγόπουλος

**

Γερακίρι—Ρεθύμνης—Κρήτης 15/2/26

Παρακαλῶ γράψατε εἰς τὸ ἔγκριτον περιοδικόν σας νὰ φησιθῇ ὁ 'Αγρ. Κόσμος, ὁ ὁποῖος πεθαίνει σὴ δουλειὰ καὶ δὲν ἀπολαμβάνει τοὺς κόπους του τὰ ἔξῃς.

Εργαζόμεν ἀπὸ παιδί ὁμοῦ με τὸν πατέρα μου στὰ χωράφια μας, τὰ ἐκαλλιεργοῦσαμεν ἀριστα ἀλλὰ τὰ ἐλπιναμεν με ζωϊκὴν κόπρον διότι δὲν ἐγνωρίζαμεν καθόλου τὴν χρῆσιν τῶν Χημικῶν λιπασμάτων. Οὐδέποτε εἶχαμεν ἐσοδεῖαν ἄνω τῶν 1000 δκάδων κατὰ στρέμμα ἐνίοτε δὲ καὶ ὀλιγώτερον, ἠναγκάσθημεν νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὴν πατατοκαλλιέργειαν καὶ νὰ φυτεύω μόνον ὅσας θὰ ἐφθάναν διὰ τὴν ἐξοικονόμησιν τοῦ σπιτιοῦ μου, διότι δὲν μ' ἐσύμφερεν. Ἀλλὰ γιὰ τὴν καλὴν μου τύχην πῆγα στρατιώτης, εἶδα νὰ χρησιμοποιοῦν Χημικὰ λιπάσματα, εἶδα κατόπιν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποῖα με ἠναγκάσαν νὰ ἐρωτήσω πῶς χρησιμοποιοῦνται, ὅπου καὶ ἔμαθα. Μόλις ἀπελύθη ἔκμαα χρῆσιν (στὰ ἴδια χωράφια ποῦ φύτευα προηγουμένως τῆς πατάτης με τὴν κοπριά) τῶν λιπασμάτων τῆς 'Αν. Ἑλ. ἑταιρίας Χ.Π. καὶ λιπασμάτων τοῦ τύπου 6-8-8. Διὰ πρώτην φοράν πέρυσιν μὲν ἔδωκαν σημαντικὴν ἐπιτυχίαν, ἀντὶ τῶν 1000 δκ. κατὰ στρέμμα ποῦ εἶχα με τὴν ζωϊκὴν κόπρον μόνον, μετὰ τὰ χημ. λιπάσματα εἶχα 3000 δκ. κατὰ στρέμμα. Καὶ ὄχι μόνον διαφορὰ ὑπάρχει στὴς δκ. ἀλλὰ καὶ ἡ ποιότης τῆς πατάτης ἦτο πολὺ καλλιτέρα.

Ἐκάμα δοκιμὴν καὶ μετὰ λιπασμάτων δύο ἄλλων ἐργαστασίων, τοῦ Ὀλλανδικοῦ «Ἀμστερδάμ» καὶ τοῦ ἀμερικανικοῦ «ἄμμοφῶς», ἀλλ' ὄχι μόνον ἡ ἐσοδεῖα ἦτο πολὺ μικρότερα τῶν λιπασμάτων τῆς ΑΕΕΧΠΛ ἀλλὰ καὶ ἡ ποιότης κακὴ διότι ἐσάπηναν

δύο μῆνας μετὰ τὴν συγκομιδὴν, ἐνῶ τὰς πατάτας ποῦ εἶχα μετὰ τὸ λίπασμα τῆς ΑΕΕ Πετεῖνου ἔμειναν 8 μῆνας χωρὶς νὰ σαπίσῃ καμμία. Τοῦ λοιποῦ δὲν θὰ φυτεύσω τίποτε χωρὶς νὰ εἶδω λιπάσματα, καὶ ὄχι ἄλλα παρὰ τῆς ΑΕΕΧΠΛ.

Ι. Κουτελιδάκης

**

Λογκά—Καλαμών 23 Φεβρουαρίου 1926

Μετεχειρίσθη τὰ λιπάσματά σας εἰς τὴν πατάταν μου καὶ εἶδον ἀριστα ἀποτελέσματα. Ἡ πατάτης ζύγιζαν 70—100 δράμα ἢ μία, δὲν τὰ ἀρνοῦμαι, εἶνε ὠφελιμώτατα, καὶ συνιστῶ εἰς πάντας τοὺς γεωργοὺς νὰ τὰ μεταχειρίζωνται. Ἀλλὰ ἔλα τὸ μαγκούφι ποῦ εἶνε ἀκριβὸς;

Β.Π. Μαντοῦκος

**

Ἰθάκη 11 Φεβρουαρίου 1926

Θεωρῶ ὑποχρεωσίν μου ὅπως διὰ τῆς παρουσίας μου καταστήσω γνωστὸν εἰς τὸ πολὺ κοινὸν τὴν ὠφελιμότητα καὶ τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα ἅτινα ἐπιτυγχάνει κανεῖς μεταχειριζόμενος τὰ χημικὰ λιπάσματα τῆς Α.Ε.Ε.Χ.Π.Α.

Εγὼ χρησιμοποίησας εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἐλαιόδένδρων μου χημικὰ λιπάσματα τύπου 4-10-10 ἅτινα ἐπρομηθεύθην παρὰ τοῦ ἐδῶ ἀντιπροσώπου τῆς ὡς ἄνω Ἑταιρίας κ. Π. Ραφτοπούλου, εἶδον θαυμάσια ἀποτελέσματα, ἀπόδοσις εἰς μεγάλην κλίμακα, καὶ συνιστῶ εἰς πάντας τοὺς κτηματίας ὅπως μεταχειρίζονται τὰ ἐν λόγῳ λιπάσματα.

Παρακαλῶ, ὅπως εὐχαριστήσῃτε καὶ καταχωρήσῃτε τὴν παροῦσαν μου εἰς τὸ ἔγκριτον ὑμῶν φύλλον.

Εὐχαριστῶν διατελῶ μετὰ τιμῆς
Ἰωάννης Πουλιζός

**

Ἐν Λερίτση-Νεμέας-Κορινθίας 12/2/26

Σᾶς καθιστῶ γνωστὸν ὅτι καὶ πέρυσιν καὶ ἐφέτος στὰς παραμονὰς τοῦ σπαρτοῦ μεγάλως θόρυβος καὶ μεγάλοι συζητήσεις ἐγένοντο στοὺς γεωργοὺς πῶς λίπασμα θὰ προτιμήσουν στὰ χωράφια των. Οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἀμερικανικοῦ λιπάσματος ἄμμοφῶς ἐγέμισαν τὰ χωράφια μας με οὐκίμας τοιχοκολλημένας στὰ μαγαζιά με γράμματα μεγάλα κόκκινα καὶ πράσινα, με βιβλίδια, τὰ ὁποῖα δωρεὰν διανοοῦσαν στοὺς χωρικοὺς διὰ φοροὶ πράκτορες, καὶ εἰς τὰ ὁποῖα ἐγένοντο συγκρίσεις Ἑλληνικῶν καὶ Ἀμερικανικῶν λιπασμάτων καὶ εἰς τὰ ὁποῖα ἀπέδειχναν ὅτι τὸ Ἀμερικανικὸν λίπασμα εἶνε φθηνότερον, ἐνδολεμετακόμιστον, δὲν καταστρέφει τοὺς σάκκους, καὶ φέρει πολὺν μεγαλιτέρα ἀποτέλεσμα τῶν Ἑλληνικῶν.

Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι πολλὰ μὲν ἐκρούσαν πρῶτα, ἐγύρισαν παρακινούμενοι καὶ ἀπὸ διαφόρων πράκτορας σὲ διαφόρους συζητήσεις ἠγόρασαν καὶ μετεχειρίσθησαν ἄμμοφῶς.

Εγὼ βλέπων ὅλην αὐτὴν τὴν κίνησιν καὶ ἐνδραγίσαν ἔλεγα «ὅπου ἄκουσ πολλὰ κροῖα κροῖα καὶ μικρὸ καλὰ». Μετεχειρίσθη καὶ πέρυσιν καὶ φέτος Ἑλληνικὰ λιπάσματα καὶ στὰ κτήματά μου καὶ στὰ χωράφια μου. Καὶ εἰς μὲν τὰ χωράφια μου τὰ περσινὰ εἶχα καταπληκτικὰ ἀποτελέσματα. Σὲ χωράφι με φτωχὴ γῆ εἶχα στάχυα ποικίλοντα ἀπὸ ὕψος 1.70 μέχρι 2.20. Ὑψίστατα εἰς τοῦτο φέρον, ἐκτὸς τῶν πολλῶν οἵτινες ἔβλεπαν τὸ χωράφι μου, ἐθαύμαζαν καὶ με ἐμακάριζαν, καὶ τὸν ἱατρὸν ἐκ Νεμέας Μανιάτην, ὅστις ἐπιστρέφον ἐφιππος ἐκ τοῦ Χωριοῦ μου εἰς Νεμέαν με συνήντησε στὸν δρόμον κρατοῦντα μερικὰ στάχυα. Στάσου γιατί, τοῦ εἶπα νὰ σὲ μετρήσω καὶ κρατῶν τοὺς στάχους ὑψομένους ἐφθάναν τὸν καβαλῶσιν στὸ παρὶ τοῦ ἄλλοιο ἀπὸ τὴ γῆ μέχρι τοῦ μετώπου. Ἐθαύμασε καὶ με ἠρώτησε τίνα λιπάσματα μετεχειρίσθη.

Τώρα εἶνε Φλεβάρης καὶ τὰ δικὰ μου σπαρτά, λιπασμένα με Ἑλληνικὰ λιπάσματα τύπου 4-12-3 ἔχουν κλείσει, μαγρολόγουν σὺν νὰ ἦσαν ἐκεῖ γαλάζια. Ὅλοι λέγουν ἂν δὲν ταῖσθον θὰ πέσουν. Ἐνῶ ἓνα γειτονικὸν λιπασμένο με ἄμμοφῶς ὁμοιάζει με τὸν Ὀμηρικὸν Ὀδυσσεᾶ ἱστάμενον ἐμπρὸς στὸν Κυκλωπα. Τὸ συμπέρασμα: ὅπου τὰ πράγματα μιλοῦν, κ. Δ. Τζανέ, τὰ λόγια περιτελοῦν.

Ἄν ἀμφιβάλλης ἔρχου καὶ ἰδὲ.

Γ. Ἀθανασόπουλος
Δημοδιδάσκαλος

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Κεφάλαιον ἐξ ολοκλήρου καταβεβλημένον Δραχ. 15,000,000—
Κεφάλαια ἀποθεματικά καὶ κρατήσεις Δραχ. 2,902,519,95

Ἔδρα ἐν Ἀθήναις, ὁδὸς Σταδίου 33. Ἀποθήκαι: ἐν Ἀθήναις, Παλαιὸς σιδηροδρομικὸς σταθμὸς
Θησείου, ἐν Πειραιεὶ ὁδὸς Ἀριστείδου 20. Ἀντιπρόσωποι εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τοῦ Κράτους.
Κατασκευάζονται εἰς τὰ ἐργοστάσια τῆς φωσφορικῆς καὶ σύνθετα λιπάσματα, θεϊκὸν ὀξύ, ὑδροχλωρικόν, νιτρικόν, θεϊκὸς σίδη-
ρος, περσπορίνη κ.τ.λ. Εἰς τὸ εἰδικὸν δὲ ἐργοστάσιον Ὑαλοφυγίας κατασκευάζονται δαμιτζάναι φιάλαι, διάφορα ἐπιτραπέζια καὶ
ύαλινα εἶδη (ποτήρια) ὑαλοπίνακες (τζάμια) κ.λ.π.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Τύποι Λιπασμάτων	Ὁ τόννος ἢτοι τὰ 1000 χιλγρ. μονοῦς σάκους.	Παρατηρήσεις διὰ τὴν χρησιμοποίησιν.
Α. Φ. Κ. Δραχ.		Α. Κανονικῶν συνθέτων Χημ. Λιπασμάτων.
0—16—0	1170.—	==Πρὸς συμπλήρωσιν κόπρου πρὸς 5—10ο τοῦ βάρους τῆς κόπρου.
0—12—6	1680.—	==Δι' ὄσπρια, τριφύλλια καὶ συμπλήρωσιν κόπρου διὰ τὰ καλιόφιλα φυτὰ.
4—12—3	2640.—	==Διὰ δημητριακά, ἀραβόσιτον καὶ ἐν γένει διὰ τὰ φυτὰ τῆς ἀροτραίας καλλιέργειας.
4—10—5	2670.—	==Δι' ἄμπελον, σταφιδάμπελον, ἐλαίαν, ὀπωροφόρα καὶ παντὸς εἵδους δένδρα.
4—10—10	2850.—	==Διὰ πατάταν, καπνόν, ἐσπεριδοειδῆ, κηπουρικά, δι' ἄνθη καὶ ἐν γένει ὅλα τὰ πολυτίμα φυτὰ.
6—8—8	3240.—	==Διὰ σπορεῖα ἐν γένει (καπνοῦ, ντομάτας κλπ.) κακοχέιμωνιασμένα σιτάρια, ὑάτρια κλπ. (Δ' Ἐπιφανείας)
7—7—3	3420.—	Β. Ἀπλῶν Λιπασμάτων.
15—0—0	Αἱ τιμαὶ δι-	==Νίτρον
20—0—0	δονται δι' ἄλ-	==Θεϊκ. Ἀμμωνία
0—0—48	ληλογραφίας	==Θεϊκὸν κάλι

Αἱ τιμαὶ τῶν λιπασμάτων εἶναι μεταβληταὶ ἀνευ εἰδοποιείσεως

Παράδοσις εἰς τὰ ἐν Πειραιεὶ ἐργοστάσιό μας τοῖς μετρητοῖς, εἰς μονοῦς σάκους. (Τὰ ἐκείθεν ἔτι μέχρι τοῦ Σ. Σταθμοῦ ἢ τοῦ
πλοίου ἔξοδα εἰς βάρους τοῦ ἀγοραστοῦ). Ἀξία διπλῶν σάκων δραχμὰς 15 ἑκάστος. Ἀξία διπλῶν ἡμισάκων δραχμὰς 12 ἑκάστος.
Οἱ σάκοι εἶναι σφραγισμένοι μὲ τὴν μεταλλινὴν σφραγίδα. Ἡ περιεκτικότης τοῦ λιπάσματος εἶναι ἡγγυμένη, ἔφ' ὅσον ἡ σφρα-
γὶς εἶναι ἀπαράβιαστος.
Ἡ ἀξία τῶν λιπασμάτων ἐμβάζεται συγχρόνως μὲ τὴν διαβίβασιν τῆς παραγγελίας. Οἱ ἀντιπρόσωποι μας ὑποχρεοῦν-
ται νὰ πωλῶσιν εἰς τὰς ἄνω τιμὰς τοῦ τιμολογίου μας, ἐπηυξημέναν μόνον μὲ τὰ ἔξοδα μεταφορῶν ἀπὸ τὰ
ἐργοστάσια τῆς Ἐταιρείας, εἰς τὸν τόπον τῆς παραδόσεως τοῦ λιπάσματος.

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΑΓΟΡΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Α) Δημητριακά:			Ζ) Ἐλαῖαι:		
Σίτος (Ἀμερικῆς) τὰ 100 κιλά (τοῖφ)	Δραχ.	511.05	Ποιότης extra	Δραχ.	18—20
Κριθή (Ρουμανίας) ἡ δὲ	»	4.30	α'. ποιότητος	»	12.—
Βρώμη ἐγχωρία	»	3.80	β'. ποιότητος	»	10.—
Ἀραβόσιτος (Ρουμανίας)	»	—	Η) Ἐλαία:		
Β) Ὄσπρια:			Ἐξτρα	»	29.—
Φασόλια (Βουλγαρίας—Ρουμανίας) ἡ δὲ	»	4.60	Φαγώσιμα Α'	»	28.—
Κουκιά (Ἰταλίας)	»	6.—	Κοινὰ	»	26.50
Φακὰ ἐξωτερικοῦ	»	9.50	Θ) Σταφίδες: Ἀγορὰ Καλαμών ἡ δὲ	»	5.70
» ἐσωτερικοῦ	»	8.50	Ι) Σύντα:		
Μπιζέλια (Ὁλλανδίας)	»	8.50	ΙΑ) Καπνά: (Βόλος)		
Γ) Προϊόντα Κτηνοτροφικά:			Ἀλμυροῦ Φαρσάλων	»	55—65
Λινάλευρα ἡ δὲ	»	4.60	Καρδίτης α'	»	40—45
Σανὸς Κριθῆς	»	—	» β'	»	20—30
Τριφύλλι	»	—	» γ'	»	15—20
Χόρτα ἐν γένει	»	—	Φύλλα	»	10—13
Πίτυρα ἡ γχώρια	»	2.70	Τρίμματα	»	6—08
Δ) Βούτυρα:			ΙΒ) Βάμβαξ: Λεβαδεία (ἀκρόμιστος)	»	12—50
Γάλακτος ἡ δὲ	»	80.—	ΙΓ) Ὑλικά χρήσιμα εἰς τὴν Γεωργίαν		
Τυροῦ	»	75.—	Θεϊκὸς σίδηρος.		
Ε) Τυριά:			Εἰς βαρέλια τῶν 100 χιμ. τὸ Κιλὸν	»	1.72
Κασέρια	»	49.—	» » 50 » » »	»	1.84
Κεφαλονίτρια	»	42.—	Θεϊκὸς Χαλκός:		—
Φέτα	»	28.—	Θεῖον:		—
ΣΤ) Μαλλιά:					
Ἀσπρα	»	45.—			
Μαύρα	»	40.—			

ΧΑΡΙΛΑΟΣ & ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ:

Σάπων Ἐλευσίνιος, καθαρὸς καὶ ἀνόθευτος ὁ καταλλήλότερος διὰ τὴν πλυσιν.

Χειροσάπωνες

Λινέλαια ἄβραστα καὶ βρασμένα.

Ῥεταινέλαια extra

Λινάλευρα πρὸς τροφήν ζώων ἀνότερα κατὰ 25%, τῆς κριθῆς.

Διὰ παραγγελίας καὶ πληροφορίας ἀποταθέντων πρὸς τοὺς κατὰ τόπους ἀντιπροσώπους ἢ εἰς
τὰ ἐν Ἀθήναις Γραφεῖα (ὁδὸς Σταδίου 33).

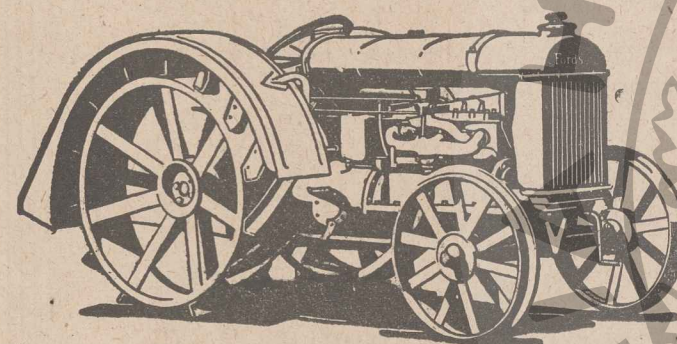
Σ. Δ. Α. Τ.— Ὅλος ἰδιαίτερος συνιστῶμεν εἰς τοὺς γεωργοκτηματίας τὰ Λινάλευρα τῶν ἐργοστασίων
Χαριλάου καὶ Κανελλοπούλου.

Τὰ λινάλευρα εἶναι μία ἀπὸ τὰς ἀρίστας τροφὰς δι' ὅλα ἐν γένει τὰ ζῶα καὶ ἰδιαίτερος διὰ τὰς γαλα-
κτοφόρους ἀγελάδας.

Ὅλοι οἱ ἔχοντες ζῶα χρεωστοῦν νὰ χρησιμοποιοῦν τὰ λινάλευρα.

“ΑΘΗΝΑ” ΑΝΩΝΥΜΟΙ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ—ΣΤΑΔΙΟΥ 24

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ FORD—LINCOLN—RENAULT
ΕΛΑΣΤΙΚΑ CONTINENTAL ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΓΩΝΙΑ ΟΔΟΣ ΙΩΝΟΣ & ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ

BENZINAROTPA FORDSON ΚΑΙ RENAULT

ΠΛΟΥΣΙΑ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ “DEERING”

ΑΡΟΤΡΑ—ΣΒΑΡΝΑΙ—ΣΠΟΡΕΙΣ

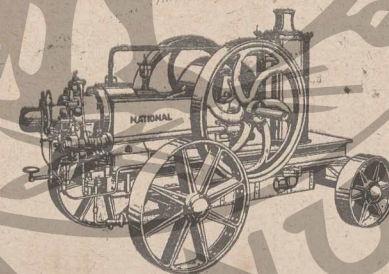
ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΕΣ

ΧΟΡΤΟΚΕΠΤΙΚΑΙ—ΑΥΤΟΔΕΤΙΚΑΙ—ΚΑΙ ΘΕΡΙΣΤΙΚΑΙ
ΜΗΧΑΝΑΙ—ΠΡΕΣΣΑΙ—ΚΙΝΗΤΗΡΕΣ—ΑΝΤΑΙ

ΕΥΛΟΥΡΓΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

ΠΛΗΡΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΑΛΕΥΡΟΜΥΛΩΝ—ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΥΛ. ΙΣ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ

ΟΔΟΣ ΑΡΤΕΜΙΣΙΟΥ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Τηλ. Διεύθυνσις
ΣΤΥΛΚΟΝ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

ΔΙ' ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

ΔΙ' ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣ

Μηχαναὶ διὰ Φρέαττα (Μαγγανοπήγαδα)

Πρώτου μεγέθους Δραχ. 7.000

Δευτέρου μεγέθους » 6.000

Τρίτου μεγέθους » 5.000

Παραδοτέα εἰς οἰονδήποτε μέρος τῆς Ἑλλάδος.

ΕΛΛΙΟΠΙΕΣΤΗΡΙΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ ΠΟΛΛΑΠΛΑ ΑΠΛΑ

ΕΛΛΙΟΤΡΙΒΕΙΑ

ΛΕΟΝΕΣ

ΛΩΡΙΑ

ΚΟΥΖΙΝΕΤΤΑ

ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΠΙΜΕΛΗΜΕΝΗ

ΠΑΣΗΣ ΑΛΛΗΣ ΑΝΩΤΕΡΑ

THE ASIATIC PETROLEUM C^o L^{TD}

ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΩΘΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

— SHELL MEX L^{TD} —

Σίγκλ Single, Ντούμπλ Double, Τρίπλ Triple, Γκάλδεν Galden, Γκέαρ Gear.

ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Ορυκτέλαια SHELL εξαιρετικής ποιότη-
τος δι' αὐτοκίνητα πολυτελείας. —

O. S. S. A. G. OELWERKE STERN - SONNEDORN A K T. G E S

ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΠΕΝΣΥΛΒΑΝΙΑΣ ΡΑΦΙΝΑΡΙΣΜΕΝΑ ΕΝ ΑΜΒΟΥΡΓΩ

Ειδικὰ ὀρυκτέλαια εξαιρετικῆς ποιότητος διὰ Μηχανὰς Ντίζελ, Σεμι Ντίζελ Σούπερ. Ἡ Ἑταιρεία, κατόπιν πολυτῶν δοκιμῶν δι' ἕκαστον τύπον Μηχανῶν ἐν Γερμανίᾳ ἐνθα ἡ Βιομηχανία τῶν Μηχανῶν Ντίζελ ὑπερτερεῖ πάσης ἄλλης χώρας, παρήγαγεν εἰδικὰς ποιότητας διὰ πετρελαιομηχανὰς.

ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ πάσης χρήσεως δι' Αὐτοκίνητα, Ἀτμομηχανὰς, Ἡλεκτρι-
κοὺς Μετασχηματιστάς, Ἡλεκτρικὰς Μηχανὰς, Κινητήρας
Ἀερίοφωτος, Παγομηχανὰς, Συμπιεστάς Μηχανῶν Ντίζελ, Τουρπινέλαια, Κυλινδρέλαια.

ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΠΑΧΕΑ ΕΛΑΙΑ ΔΙΑ ΓΡΑΝΑΖΙΑ

ΒΑΖΕΛΙΝΑΙ ΚΑΙ ΛΕΥΚΑ ΕΛΑΙΑ ΔΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΝ ΧΡΗΣΙΝ

ASTRA ROMANA

ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΔΙ' ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ — ΒΑΓΟΝΕΛΑΙΑ — ΤΟΥΡΠΙΝΕΛΑΙΑ
ΚΥΛΙΝΔΡΕΛΑΙΑ διὰ μηχανὰς πάσης χρήσεως εξαιρετικῆς ποιότητος.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ & ΣΙΑ

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΕΙΡΑΙΕΙ ΚΑΙ ΕΙΣ ΑΠΑΝΤΑ ΤΑ
ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.